

ТОВ "КОНСАЛТИНГОВА АГЕНЦІЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ"

**ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА.
ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ
ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
Генерального плану села
Рашівка Гадяцького району
Полтавської області**

Замовник: Рашівська сільська рада Гадяцького району
Полтавської області.
Договір: № _____ від _____ 2019 року.

Директор
МП

[Handwritten signature]
В.Б.Варига

Полтава 2019

Зміст

Анотація	стор. 3
Вступ	стор. 4
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.	стор. 7
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).	стор. 14
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).	стор. 57
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування місцевого рівня, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	стор.59
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	стор.66
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.	стор.83
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.	стор.93
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).	стор.118
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	стор.121
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	стор.127
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	стор.127
12. Список використаних джерел	стор.131
13. Додатки	стор.133

Замість інв. №							Аркуш
	СЕО-П-ПЗ						2
Підпис та дата	Інв. № ориг.						
		Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата

АНОТАЦІЯ

У даній роботі виконано звіт про стратегічну екологічну оцінку (СЕО) Проекту Генерального плану села Рашівка Гадяцького району Полтавської області” розробленого ФОП Дронь М.С.

Звіт виконано за вимогами нормативно-правових актів у сфері здійснення стратегічної екологічної оцінки, містобудування, захисту навколишнього середовища, забезпечення безпеки життя і здоров’я населення.

Проект Генерального плану села Рашівка Гадяцького району Полтавської області розроблено відповідно до Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про основи містобудування», «Про генеральну схему планування території України», Земельного кодексу України; Водного кодексу України, інших нормативно-правових актів, зокрема Закон України «Про місцеве самоврядування».

Генеральний план території є одним із засобів створення ефективної системи управління у містопланувальній та містобудівній сфері, тому враховуючи викладене, було прийняте рішення тринадцятої (позачергової) сесії Рашівської сільської ради сьомого скликання від 08.11.2016 «Про організацію розробки Генерального плану населеного пункту с. Рашівка Гадяцького району Полтавської області».

Вимоги щодо забезпечення державних інтересів: встановлення планувальних обмежень згідно з ДБН Б.2.2-5:2011 Планування та забудова міст, селищ і функціонування територій. Благоустрій територій», ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території».

Генеральний план території є одним із засобів створення ефективної системи управління у містопланувальній та містобудівній сфері.

Інв. № ориг	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						3
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата				

ВСТУП

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – є дієвим інструментом реалізації екологічної політики, який базується на принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому, збалансованому розвитку територій шляхом забезпечення високого рівня охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, сприяння інтеграції екологічних вимог при розробці (затверджені) планів, програм та інших документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка застосовується у багатьох країнах світу. З 2001 року СЕО є обов'язковою для держав-членів Європейського Союзу. Застосування СЕО в Європейському Союзі регулюється «Директивою 2001/42/ЕС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище». Основні положення цієї директиви стали основою для підготовки Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо).

Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту державного планування виконується у відповідності до п.4 ст.2 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”, яким зазначено: Містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України “Про стратегічну екологічну оцінку”. **Розділ “Охорона навколишнього природного середовища”, що розробляється у складі проекту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку”.**

Дія Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку” поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, **містобудування** або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (далі СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

Проведення СЕО полягає у зборі інформації, яка допомагає приймати виважені рішення, а також у подальших досягненнях у галузі охорони довкілля та збалансованого розвитку. Крім того, існують інші вигоди, які є невід'ємною частиною принципу залучення громадськості та прозорих процедур, яких необхідно дотримуватися.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
									4
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ

Проведення СЕО:

- забезпечує високий рівень захисту довкілля;
- поліпшує якість розробки планів і програми;
- підвищує ефективність прийняття рішень;
- сприяє виявленню нових можливостей розвитку;
- допомагає запобігти помилкам, які можуть бути дуже дорогими;
- поліпшує систему управління.

Але, у першу чергу, СЕО необхідна для визначення, опису та оцінювання наслідків, що впливають на довкілля та здоров'я населення через виконання документів державного планування (містобудівна документація: генеральний план, детальний план території або план зонування території, схеми планування району, стратегій, загальнодержавних програм, державних цільових програм та інших програм і програмних документів, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування), розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків.

Розділ “Охорона навколишнього природного середовища. Звіт про стратегічну екологічну оцінку” виконаний в межах села Рашівка Гадяцького району у складі Генерального плану села Рашівка Гадяцького району Полтавської області” на основі даних, викладених у Заяві про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування “Генеральний план села Рашівка Гадяцького району Полтавської області” та керуючись наступними законодавчими та нормативно-правовими актами України.

Конституція України	прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996
Кодекс України	Земельний кодекс України затверджений 25.10.2001
Кодекс України	Лісовий кодекс України затверджений 21.01.1994
Кодекс України	Водний кодекс України затверджений 06.06.1995
Закон України	Про стратегічну екологічну оцінку від 20.03.2018 № 2354-VIII
Закон України	Про забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення від 24.02.1994 № 4 004-XII.
Закон України	Про охорону навколишнього природного середовища від 25.06.1991 №1264-XII.
Закон України	Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року від 21.12.2010 №2818-VI
Закон України	Про охорону атмосферного повітря від 16.10.1992 №2707-XII
Закон України	Про екологічну мережу України від 24.06.2004 №1864-IV
Закон України	Про оцінку впливу на довкілля від 23.05.2017 № 2059 -VIII
Закон України	Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки від 21.09.2000 № 1989-III
Закон України	Про регулювання містобудівної діяльності від 17.02.2011 №3038-VI
Закон України	Про основи містобудування від 16.11.1992 №2781-XII
Постанова Верховної Ради України	від 0.,03.1998 №188/98-ВР “Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки”

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг

						СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							5
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата		

Постанова КМУ	від 13.12.2017 №989 “Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля”
Постанова КМУ	від 17.09.1996 №1147 “Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів”
Постанова КМУ	від 03.08.1998 №1216 “Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів”
Постанова КМУ	від 13.07.2000 №1120 “Про затвердження Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів”
ДБН Б 2.2-12:2019	Планування і забудова територій
ДБН Б.1.1-9:2009	Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів сільських населених пунктів
ДБН В.1.1-25-2009	Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення
ДБН А.2.2-1-2003	Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд
ДБН Б В.1.1-27-2010	Будівельна кліматологія
ДБН В.2.5-74:2013	Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди.
ДСТУ-Н Б Б.1.1-10 2010	Настанова з виконання розділів “Охорона навколишнього природного середовища” у складі містобудівної документації
Наказ Мінекології та природних ресурсів України	від 30.05.2018 №182 “Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля”
Наказ Мінекології та природних ресурсів України	від 10.08.2018 №96 “Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування”
Наказ Мінекології та природних ресурсів України	від 29.12.2018 №465 “Зміни до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування”
ДСП 145	Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць
ДСП 173	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів
ДСП 201-97	Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біологічними речовинами)
Директива ЄС	ДИРЕКТИВА 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики від 23.10.2000

Замість інв. №

Підпис та дата

Інв. № ориг.

						СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							6
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата		

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», генеральний план відноситься до документів державного планування як складова містобудівної документації, який розробляється та/або підлягає затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Проект генерального плану села Рашівка Гадяцького району Полтавської області розроблено ТОВ «Консультаційний центр» на замовлення Рашівської сільської ради Гадяцького району Полтавської області.

За обсягом та змістом Проект генерального плану відповідає діючому законодавству України у галузі містобудування та вимогам Державних будівельних норм: ДБН Б.1.1-15:2012 СКЛАД ТА ЗМІСТ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ; ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій .

Матеріали проекту генерального плану використовуються як вихідні дані при розробленні іншої планувальної документації та проектів забудови територій населеного пункту, інвестиційних програм і проектів, програм соціально-економічного розвитку, схем визначення земель населених пунктів для приватизації, планів земельно-господарського устрою населеного пункту, спеціальних проектів, схем і програм охорони навколишнього природного середовища та здоров'я населення, інженерного захисту і підготовки території, комплексних схем транспорту, проектів та схем організації дорожнього руху, систем управління дорожнім рухом, схем розвитку систем інженерного обладнання і галузей сільського господарства, виконанні грошової оцінки, створенні містобудівного та земельних кадастрів тощо.

Генеральний план населеного пункту сприяє в частині забезпечення надходжень до місцевого бюджету від користування земельними ділянками та іншими природними об'єктами місцевого значення, сприяє забезпеченню регулювання та контролю за їх використанням, ефективним володінням і використанням майна при належному функціонуванні бюджетних установ, створює умови для розвитку особистих підсобних господарств, організації благоустрою населеного пункту тощо.

Вирішення стратегічної цілі щодо територіального розвитку населеного пункту передбачається шляхом проведення аналізу території з визначенням резервів територій та допустимих видів їх використання.

Проект генерального плану визначає напрями планувальної організації та функціонального призначення території села Рашівка Гадяцького району Полтавської області й базується на положеннях:

- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 р. № 3038-VI;
- Закону України «Про основи містобудування» від 16.11.92 N 2781-XII;
- Закону України «Про генеральну схему планування території України» від 16.10.2012 N 5459-VI;
- Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170;
- Земельного Кодексу України від 25.10.2001р. № 2768 – III;
- Водного Кодексу України від 06.06.95 № 214/95-ВР;
- ДБН Б 2.2-12:2019. Планування і забудова територій.;

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						7
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;

- ДБН Б.1.1.- 15:2012 Склад та зміст генерального плану населеного пункту;
- ДБН Б.1.1-22:2017 Склад та зміст плану зонування території;
- ДБН Б.1.1-13:2012 Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях;
- ДСТУ-Н Б В.1.1 – 27:2010 Будівельна кліматологія;
- ДБН В.2.2-15-2005 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення;
- ДБН В.2.2-17:2006 Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення;
- ДБН В.2.2-9-2009 Будинки і споруди. Громадські будинки і споруди. Основні положення;
- ДБН В.2.2-4:2018 Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти;
- ДБН В.2.2-3:2018 Будинки і споруди. Заклади освіти;
- ДБН В.2.5-20-2001 Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Газопостачання;
- ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування;
- ДБВ В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги;
- ДБН В.2.5-23:2010 Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення;
- ДБН Б.2.2-5:2011 Планування та забудова міст, селищ і функціонування територій. Благоустрій територій;
- ДБН В.2.2-13-2003 Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди;
- ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів;
- ДСП-73 «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. №173;
- Методики роздільного збирання побутових відходів, затв. Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.08.2011 №133;
- ДСанПіН 2.2.2.028-99 Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України;
- Правил пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ від 30.12.2014 № 1417;
- Кодексу цивільного захисту України;
- інших нормативно-правових документів.

Аналіз існуючого стану населеного пункту дає підстави щодо впорядкування територій, для містобудівного та соціально-економічного розвитку с. Рашівка Гадяцького району.

Вихідні дані для розроблення генерального плану підготовлені відповідними службами виконавчого комітету сільської ради.

Розрахункові показники генерального плану, що базуються на демографічному і соціально-економічному прогнозах, є орієнтовними.

Строк дії генерального плану населеного пункту не обмежується.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						8
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Основні показники генерального плану населеного пункту розраховані на етап 20 років.

Основні цілі та задачі проекту генерального плану села Рашівка Гадяцького району Полтавської області.

Основними цілями територіального планування є створення сприятливого середовища життєдіяльності і сталого розвитку населеного пункту, як центру первинної системи розселення.

Головна мета проекту генерального плану села Рашівка Гадяцького району Полтавської області - впорядкування існуючих та виділення нових територій для подальшого містобудівного та соціально-економічного розвитку населеного пункту, взаємопов'язаного розвитку виробничих, сельбищних зон і транспортно-комунікаційних зв'язків.

Завданнями проекту генерального плану є:

- обґрунтування майбутніх потреб і визначення пріоритетних напрямів розвитку села;

- визначення перспективної планувальної структури села з урахуванням громадських і приватних інтересів та проведення його функціонального зонування з дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства;

- визначення перспективної чисельності населення, об'ємів та структури нового житлового будівництва;

- визначення територій для розвитку сельбищного будівництва, розвитку промисловості та комунально-складських об'єктів;

- визначення територій, що мають певні обмеження при їх використанні (природоохоронні, санітарно-гігієнічні, інженерно-будівельні та інші);

- загальний аналіз стану довкілля та факторів, що його формують, надання містобудівних пропозицій щодо поліпшення санітарно-гігієнічного та екологічного стану території населеного пункту;

- обґрунтування доцільності зміни меж населеного пункту;

- надання пропозицій щодо вдосконалення транспортної та інженерної інфраструктури, тощо.

Генеральний план є основою для сільради та її виконавчих органів при прийнятті рішень щодо:

- підготовки обґрунтованих пропозицій щодо зміни меж населеного пункту;

- підготовки вихідних даних для розроблення планів земельно-господарського устрою території;

- вирішення питань щодо розташування та проєктування нового будівництва, здійснення реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єктів містобудування та упорядкування територій;

- вирішення питань вибору, вилучення, надання у власність чи користування земельних ділянок, надання дозволу на будівництво об'єктів містобудування;

- організації розроблення та затвердження плану зонування, детальних планів території, планів червоних ліній, іншої містобудівної документації та проєктів;

- організації проведення грошової оцінки земель;

- розроблення і затвердження місцевих містобудівних програм та програм соціально-економічного розвитку;

- узгодження питань забудови та іншого використання територій, в яких зацікавлені територіальні громади суміжних адміністративно-територіальних одиниць;

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						9
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

- встановлення на відповідних територіях режиму використання земель, передбачених для містобудівних потреб.

Проектні рішення щодо впорядкування функціонально-планувальної організації села Рашиівка

З метою забезпечення більш ефективного використання земель населеного пункту, залучення інвестицій, перспективного збільшення кількості робочих місць і створення сприятливих умов для проживання, генеральним планом передбачається зонування територій населеного пункту за видами її використання на такі основні зони: сельбищна; громадських центрів; виробнича; рекреаційна; зона зелених насаджень.

Проектом генерального плану передбачено реконструкцію житлових вулиць. На головних вулицях передбачається розширення ширини смуг руху транспорту до нормативних вимог та улаштування тротуарів з обох сторін проїжджої частини (на розрахунковий строк розширення вулиць до проектних червоних ліній); також передбачене прокладання нових вулиць у селі для проїзду до проектного житла. Крім того, при розробці загальної концепції соціального і територіального розвитку населеного пункту проектом генерального плану села Рашиівка Гадяцького району передбачаються заходи відносно:

- розширення площі проектних житлових територій на 8,25 га;
 - удосконалення забудови на основі збереження існуючих капітальних і придатних до тривалої експлуатації будинків і споруд;
 - розширення території індивідуальної садибної забудови на 33 садиб, з метою забезпечення потреб в індивідуальному житловому будівництві мешканців населеного пункту, територія житлової забудови яких на даний час знаходиться в межах існуючих санітарно-захисних зон та в межах інших планувальних обмежень;
 - розширення територій під індивідуальну садибну забудову передбачається паралельно із створенням максимально комфортних умов проживання включаючи: розміщення поряд з територіями житлової забудови ділянок для розміщення громадських територій; максимальне обладнання територій нової житлової забудови спорудами інженерної інфраструктури: централізоване електро-, газо-, водопостачання, водовідведення;
 - розроблення проектної документації щодо встановлення (відновлення) меж населеного пункту;
 - розроблення проектної документації щодо визначення розмірів і меж водоохоронних зон та плану земельно-господарського устрою населеного пункту, згідно статті 87 Водного кодексу України (з доведенням до відомого населення, всіх зацікавлених організацій рішення щодо меж водоохоронних зон і берегово-захисних смуг та водоохоронного режиму, який діє на цих територіях);
 - покращення системи обслуговування всіх рівнів;
 - проведення інженерної підготовки та благоустрою територій;
 - здійснення заходів щодо охорони й оздоровлення навколишнього середовища;
 - формування зони зелених насаджень на базі існуючих, та на території нової сформованої рекреаційної зони;
- Заходи по функціонально-планувальній організації населеного пункту передбачають:
- упорядкування, благоустрій та розвиток мережі вулиць і проїздів;
 - розміщення проектної території індивідуальної садибної забудови;
 - організацію зелених проходів вздовж вулиць.

Замість інв. №

Підпис та дата

Інв. № ориг

Аркуш

СЕО-П-ПЗ

10

Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата
-----	------	-------	--------	--------	------

Населений пункт має достатню площу територій для формування озелених територій загального користування. Зону насаджень спеціального призначення пропонується сформувати на основі існуючих зелених насаджень загального користування.

Генеральним планом пропонується виконати благоустрій і додаткове озеленення в центральній та східній частині населеного пункту.

Також проектні рішення передбачають розширення площ територій сільськогосподарського призначення.

Вказане проектне рішення враховує пропозиції місцевої громади і обґрунтовується наступним: на даний час для переважної більшості жителів населеного пункту відсутні умови для працевлаштування. Через це основним видом виробничої діяльності жителів є ведення особистого селянського господарства.

В цілому концепція генерального плану населеного пункту передбачає наступні основні напрямки:

- стратегія розвитку населеного пункту в першу чергу передбачає покращення стану працевлаштування мешканців населеного пункту та позитивно вплинути на демографічну ситуацію, а також створення сприятливих умов проживання мешканців населеного пункту, в тому числі і забезпечення житлових територій необхідним інженерним обладнанням (електро-, газопостачання, централізоване водопостачання);

- реалізація зазначеної стратегії в перспективі дасть можливість поступово нівелювати негативні тенденції демографічних показників по населеному пункту і забезпечити збереження кількості населення при незначному збільшенні до 1800 чоловік;

- подолання негативних тенденцій демографічних показників дасть можливість створити необхідні умови для соціально-економічного розвитку населеного пункту.

Озеленення територій загального користування, ландшафтно-рекреаційних територій населеного пункту та вулиць передбачає санітарну чистку існуючих насаджень, висадку нових дерев та кущів на заміну хворих, озеленення санітарно-захисних зон небезпечних виробництв і об'єктів, створення окремо спланованих на основі дендрологічних планів майданчиків.

Проектом генерального плану намічено створення рекреаційної зони, що може використовуватись для відпочинку самих мешканців, так і гостей населеного пункту. В населеному пункті, а також на прилеглих до нього територіях, існують сприятливі умови для розвитку спорту і рекреації.

Інв. № ориг.						СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							11
	Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис		Дата
Замість інв. №							
Підпис та дата							

Зв'язок з іншими документами державного планування

Проект Генерального плану села Рашівка Гадяцького району Полтавської області розроблено на актуалізованій картографічній основі у цифровій формі у місцевій системі координат, що має зв'язок із державною системою координат УСК-2000, з врахуванням Схеми планування території Полтавської області (розроблена ДП УДНДПМ «Діпромісто» імені Ю.М. Білоконя, Київ, у 2012 році та затверджена шістнадцятою сесією Полтавської обласної ради шостого скликання від 23 травня 2013 року); Комплексної програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017-2021 роки; регіональної цільової Програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017 –2021 роки («Довкілля-2021»); обласної програми «Екологічні ініціативи Полтавської області на 2019 – 2021 роки; схем, проектів і програм розвитку інфраструктури населеного пункту, безпеки та організації дорожнього руху тощо.

Матеріали генерального плану використовуються як вихідні дані при розробленні іншої планувальної документації та проектів забудови територій населеного пункту, інвестиційних програм і проектів, програм соціально-економічного розвитку, схем визначення земель населених пунктів для приватизації, планів земельно-господарського устрою населеного пункту, спеціальних проектів, схем і програм охорони навколишнього природного середовища та здоров'я населення, інженерного захисту і підготовки території, комплексних схем транспорту, проектів та схем організації дорожнього руху, систем управління дорожнім рухом, схем розвитку систем інженерного обладнання і галузей сільського господарства, виконанні грошової оцінки, створенні містобудівного та земельних кадастрів тощо.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
									12
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

СЕО-П-ПЗ

Ситуаційний план району розташування с. Рашівка на території Гадяцького району Полтавської області

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №
--------------	----------------	----------------

Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата

СЕО-П-ПЗ

Аркуш
13

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Фізико-географічна характеристика території, особливості рельєфу.

Село Рашівка Гадяцького району Полтавської області розташоване на північно-західній частині Східноєвропейської рівнини, яке має координати: 50°13'28" північної широти; 33°52'52" східної довготи. Рельєф території населеного пункту горбистий, середня висота над рівнем моря 115 м.

Відстань по дорогам загального користування від обласного центру, міста Полтава становить ≈ 114 км.

Відносно Гадяцького району, село Рашівка розміщене в його південній частині на відстані ≈ 21 км від міста Гадяч.

Село Рашівка згідно із класифікацією, встановленою Державними будівельними нормами ДБН Б.2.2-12:2019 - відноситься до групи великих сільських населених пунктів та розташоване в лівобережній частині України у лісостеповій фізико-географічній зоні, на території Гадяцького району Полтавської області у північно-західному напрямку від обласного центру.

Населений пункт є центром розселення Рашівської сільської ради Гадяцького району Полтавської області, якій підпорядковані наступні населені пункти: село Рашівка; село Новий Виселок.

Територія Рашівка Гадяцького району згідно звітної форми №6-зем на 01.01.2018 складала 943,08 га.

До села прилягають великі лісові масиви .

Село Рашівка знаходиться на правому березі річки Псел в місці впадання в неї річки Рашівка. Вище за течією на відстані 3,5 км розташоване село Саранчова Долина, нижче за течією на відстані 3 км розташоване село Лисівка. Річка в цьому місці звивиста, утворює лимани, стариці і заболочені озера.

Рашівка - річка України, в межах Гадяцького району Полтавської області. Права притока Псла (басейн Дніпра). Довжина річки 16 км, площа басейну 51,6 км². Долина у середній та верхній течії вузька, місцями з крутими схилами. Річище слабозвивисте, у верхів'ї часто пересихає, його пересічна ширина 2 м, глибина 0,5 м. Похил річки 3 м/км. Боліт - 0,2 км². Біля села Рашівки споруджено ставок.

Рашівка бере початок на північний схід від села Харківців. Тече на південь і південний захід, у середній течії круто повертає на південний схід, у пониззі тече на схід. Впадає до Псла біля східної околиці села Рашівки. На березі річки розташовані села: Харківці та Рашівка.

Псел - річка, що протікає в Росії (Білгородській і Курській областях) та Україні, - в межах Сумської області (Краснопільський, Сумський, Лебединський райони) і Полтавської області (Гадяцький, Миргородський, Шишацький, Великобагачанський, Козельщинський, Глобинський, Кременчуцький райони). Ліва притока Дніпра (басейн Чорного моря).

Довжина річки Псел (Псьол), - 717 км, площа басейну 22 800 км². Площа водозбору річки Псел на території України становить 16270 км². Долина у верхній частині вузька, глибока, з крутими схилами, нижче її ширина досягає 10-15 км, у пониззі - 20 км. Схили долини асиметричні: високі праві (вис. 30 - 70 м) та низькі ліві.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						14
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата				

Існуючий стан використання території та територіальні ресурси

В цілому характер забудови населеного пункту є однорідним і представлений індивідуальною садибною житловою забудовою.

Згідно публічної кадастрової карти України площа села Рахівка Гадяцького району Полтавської області складала орієнтовно 943,08 га.

Одночасно необхідно зазначити про інші складові території населеного пункту із значною питомою вагою, зокрема: території житлової забудови 32,4% та території сільськогосподарського використання – 49,16%.

Важливим фактором для реалізації проекту генерального плану села Рахівка є функціонально-планувальна організація його території та врахування наявних планувальних обмежень (Схема планувальних обмежень), що представлені системою факторів інженерно-геологічного, санітарно-гігієнічного та природоохоронного характеру, які в певній мірі регламентують або обмежують забудову території.

В структурі планувальних обмежень враховані нормативні санітарно-захисні зони (СЗЗ) та санітарні розриви до житлової та громадської забудови від регламентованих в екологічному відношенні господарських об'єктів, існуючих та перспективних, які регламентуються відповідно до ДСП-173.

Серед планувальних обмежень, які розглядаються проектом генерального плану й враховуються при плануванні рішень, виділено ті, що мають або можуть мати безпосередній вплив на стан довкілля й умови проживання людей:

1. Для існуючого МТФ №1 яке розташоване в межах села, за умов відсутності організації їх санітарно-захисних зони (III клас небезпеки), згідно ДСП 173-96 та ДБН Б.2.2-12:2019 слід передбачити зниження їх шкідливого впливу шляхом застосування новітніх технологій з екологізації виробництва. В разі відсутності даної можливості він повинен бути перепрофільований або закритий.
2. Врегулювання планувальної структури в межах села, яка стосується порушення норм дотримання СЗЗ в сельбищній території виробничих та комунальних об'єктів, кладовищ, і, в зв'язку з цим, потрапляння житлової забудови в СЗЗ від різних джерел.
3. Рекомендовано застосування в будинках протишумових вікон, конструкцій, озеленення придорожніх ділянок, місцями встановлення шумозахисних екранів в якості захисних заходів
4. Привести до норми кількість зелених насаджень в місцях загального користування, та організувати їх в єдину систему, впорядкувати місця відпочинку на водній акваторії.
5. Необхідність впорядкування існуючої житлової та нежитлової забудови. Житлова забудова повинна бути добудована з дотриманням усіх існуючих норм та правил, а території, зайняті непрацюючими виробничими та комунальними об'єктами, повинні бути відповідно впорядкованими.
6. Налагодження параметрів існуючих вулиць, приведення їх до нормативних показників, організація дорожнього руху та його вдосконалення.
7. Припинення поховань на існуючих кладовищах, санітарно-захисні зони, яких накладаються на територію житлової забудови, в подальшому проведення поховань на новому кладовищі, яке розташоване на значному віддаленні від території житлової та громадської забудови.

Інв. № ориг.	Замість інв. №					Аркуш		
	Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ	
	Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис			Дата

Враховання даних обмежень при реалізації генерального плану буде мати суттєвий позитивний вплив на стабілізацію й поступове покращення стану довкілля в населеному пункті.

Ділянки проектної забудови розміщені з урахуванням санітарних розривів. В якості захисних заходів рекомендується застосування в будинках протишумових вікон, конструкцій, озеленення придорожніх ділянок, місцями встановлення шумозахисних екранів.

По території проектування проходять ЛЕП 10 кВ, нормативні охоронна зона якої передбачена розміром 10м, по горизонталі від проекції крайніх проводів (згідно ДБН Б.2.2-12:2019).

Проаналізувавши ситуацію, що склалася на території села Рашівка, можна виділити ряд недоліків існуючої планувальної структури та функціонального зонування населеного пункту, на подолання яких, в подальшому, будуть направлені рішення містобудівної документації.

До основних недоліків можна віднести:

1) значна кількість планувальних обмежень на території села, пов'язаних зі знаходженням в сельбищній території виробничих та комунальних об'єктів, кладовищ, і, в зв'язку з цим, потрапляння житлової забудови в СЗЗ від різних джерел небезпеки;

2) відсутність єдиної системи зелених насаджень на території населеного пункту;

3) території, зайняті непрацюючими виробничими та комунальними об'єктами;

4) невідповідність параметрів існуючих вулиць нормативним показникам, відсутність транспортного зв'язку між різними районами села та прилеглими територіями.

Житловий фонд с. Рашівка.

Житлова забудова займає 32,4 % території населеного пункту.

Житловий фонд села Рашівка Гадяцького району станом на 01.01.2018 року складав 142 тис.м².

В цілому характер забудови населеного пункту є однорідним і представлений індивідуальною садибною та багатоквартирною житловою забудовою.

Одночасно необхідно зазначити про інші складові території населеного пункту із значною питомою вагою, зокрема території сільськогосподарського використання – 49,16%: території та зелених насаджень 8,82%

Виробничий комплекс с. Рашівка.

На території с. Рашівка Гадяцького району Полтавської області розташовані наступні виробничі підприємства:

- Фермерське господарство «Рашівське»;
- Споживче товариство «Едем-АВ»;
- ТОВ «Нове життя»;
- Фермерське господарство «Агро-френд»

Сучасні промислові джерела техногенної небезпеки відзначаються

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						16
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

небезпечною фізичною, хімічною та біологічною дією. Вони створюють ризик повного або часткового руйнування середовища проживання людини, рослинного та тваринного світу внаслідок неконтрольованого розвитку небезпечних видів діяльності, використання небезпечних технологій, дії техногенних і природних катастроф.

Аналіз можливих небезпек техногенного характеру.

Аналіз та оцінка надзвичайних ситуацій, які мали місце в регіоні та прогнозування можливих надзвичайних ситуацій проводились всебічним розглядом природно-кліматичних факторів, в тому числі ендегенних і екзогенних процесів, техногенного навантаження, соціально-економічних обставин як в адміністративно-територіальній одиниці так і в регіоні в цілому.

При цьому, основним блоком став аналіз джерел небезпечних техногенних факторів не тільки у розрізі існуючих виробництв та об'єктів, а також і з позиції розгляду рівня підготовленості персоналу до роботи, як в штатних так й в позаштатних умовах.

Тільки при такому комплексному підході стало можливим визначення існуючого рівня техногенної (промислової) безпеки, а також напрацювання рекомендацій щодо зниження рівня існуючих ризиків. Місце розташування населеного пункту, природні умови, та досвід господарювання забезпечують ефективну діяльність як агропромислового комплексу так і у іншій галузі.

У відповідності до Переліку потенційно-небезпечних об'єктів Полтавської області, затвердженого протокольним рішенням регіональної комісії з питань ТЕБ та НС (протокол (№13/2018 від 13.10.2018 р.) на території села Рашівка Гадяцького району та поблизу населеного пункту впроваджують свою діяльність потенційно-небезпечні об'єкти, які зареєстровані у Державному реєстрі ПНО, зони ураження і вражальні чинники небезпек яких прогнозовано поширюються на територію населеного пункту:

- Газорегулюючий пункт «Рашівка» ПАТ «Гадячгаз»

Проведеним аналізом виявлено, що можливими джерелами надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території села Рашівка Гадяцького району прогнозовано можуть стати:

1. Об'єкти підвищеної безпеки та потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти, (будівництво яких заплановано (або будуватимуться) на розрахунковий період) що підлягають ідентифікації щодо визначення потенційної безпеки (технологічне обладнання, пов'язане з використанням, зберіганням, транспортуванням або реалізацією небезпечних речовин у т.ч. НХР та світлих нафтопродуктів і ЗВГ, лінійні частини газопроводів (магістральних, високого, середнього та низького тиску) систем транспортування та систем газопостачання виробничих процесів природним і зрідженим газом, споруди на них та газокористувальне обладнання, тощо.

2. Лінійними джерелами можливого небезпечного забруднення є мережа: автомобільних доріг (перевезення небезпечних речовин до 20 т) по автомобільних дорогах загального користування:

- територіальна автомобільна дорога: Т-17-25 – Гадяч – Миргород;

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						17
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

- -територіальна автомобільна дорога: Т-17-26 – Рашівка- Савинці - Великі Сорочинці;
- проміжній залізничній станції 5 класу “Веніславівка” (відстань ≈ 27,7 км.) Полтавської дирекції Регіональної філії “Південна залізниця” ПАТ “Укрзалізниця” (перевезення залізничним транспортом небезпечних хімічних речовин до 60 т, у тому числі метанол, кислота соляна, інгібітори тощо), лінійні об’єкти можливого хімічного забруднення ПАТ “Укрзалізниця” згідно спільного наказу №73/82/64/122 від 27.03.2001, зареєстрований 10.04.2001 за №326/5517.

При проведенні аналізу можливих надзвичайних ситуацій, які прогнозовано можуть виникнути безпосередньо на території села Рашівка Гадяцького району Полтавської області згідно з Національним класифікатором ДК 019:2010 “Класифікатор надзвичайних ситуацій” було визначено прогнозовані надзвичайні ситуації техногенного характеру:

- НС ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ (код 10000);
- НС УНАСЛІДОК АВАРІЙ НА ТРАНСПОРТІ З ВИКИДАННЯМ (ЗАГРОЗОЮ ВИКИДАННЯ) НЕБЕЗПЕЧНИХ І ШКІДЛИВИХ (ЗАБРУДНЮВАЛЬНИХ) РЕЧОВИН (код 10110);
- НС УНАСЛІДОК АВАРІЙ НА ТРАНСПОРТІ З ЗАГРОЗОЮ РОЗЛИВАННЯ ПАЛИВНО-МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ (код 10114);
- НС УНАСЛІДОК ПОЖЕЖ, ВИБУХІВ (код 10200);
- НС УНАСЛІДОК ПОЖЕЖ, ВИБУХІВ У БУДІВЛЯХ І СПОРУДАХ (код 10210);
- НС УНАСЛІДОК ПОЖЕЖІ, ВИБУХУ У СПОРУДІ, НА КОМУНІКАЦІЇ АБО ТЕХНОЛОГІЧНОМУ УСТАТКУВАННІ ПРОМИСЛОВОГО ОБ’ЄКТА (код 10211);
- НС УНАСЛІДОК НАЯВНОСТІ У НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ШКІДЛИВИХ (ЗАБРУДНЮВАЛЬНИХ) І РАДІОАКТИВНИХ РЕЧОВИН ПОНАД ГДК (код 10400);
- НС УНАСЛІДОК НАЯВНОСТІ В ПОВІТРІ ШКІДЛИВИХ (ЗАБРУДНЮВАЛЬНИХ) РЕЧОВИН ПОНАД ГДК (код 10420);
- НС УНАСЛІДОК РАПТОВОГО РУЙНУВАННЯ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД (код 10600);
- НС УНАСЛІДОК АВАРІЙ У СИСТЕМАХ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (код 10800);
- НС УНАСЛІДОК АВАРІЙ НА ГАЗОПРОВОДІ СИСТЕМ ГАЗОПОСТАЧАННЯ ТА ГАЗИФІКАЦІЇ (код 10840);

На даний час на території села Рашівка Гадяцького району та на ділянках в межах умовних меж території перебувають: будівлі, споруди устаткування та обладнання; автомобільні дороги; інженерні мережі, які становлять три групи ризиків виникнення аварій, нестандартних та аварійних ситуацій.

1 група - випадкові події, які не контролюються: зовнішні впливи у вигляді стихійних лих (бурі, зливи, висока температура); дія ударних хвиль вибуху на сусідніх об’єктах, уламків і осколків; падіння метеоритів, літальних апаратів;

2 група - небезпечні відхилення рідкоконтрольованих параметрів стану трубопроводів та інші;

3 група - технологічні причини, що приводять до порушення норм технологічного режиму і виходу параметрів за їх критичні значення.

Серед можливих зовнішніх впливів найбільш небезпечними за масштабами наслідків є транспортні аварії з перевертанням або руйнуванням рухомого складу чи

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						18
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

руйнуванням цистерн з небезпечними речовинами.

В залежності від характеру розгерметизації обладнання та погодних умов аварійні ситуації можуть набувати наступні види:

- забруднення навколишнього середовища;
- пожежі (горіння) проливу – дифузійне горіння парів ЛЗР та ГР, ЗВГ;
- вибухи (детонаційні вибухи) – миттєве згорання попередньо переміщених газів, пароповітряних, пило повітряних, газоповітряних або гібридних хмар (сумішей) з утворенням ударної хвилі;
- утворення зони хімічного забруднення (при виливах небезпечних хімічних речовин, які створюють первинну або/і вторинну хмару НХР).

На території села Рахівка Гадяцького району Полтавської області наслідками аварій на системах життєзабезпечення можуть бути - відключення електропостачання, газопостачання, тощо, такі нестандартні ситуації матимуть локальний характер.

Найбільш небезпечні аварії що здатні розвинутися до рівня НС можливі на залізничному та автомобільному транспорті (перевезення небезпечних хімічних речовин, ЛЗР, ГР та ЗВГ).

Наслідками аварій на залізничному транспорті можуть бути ураження людей які потрапляють до зони дії основних вражаючих факторів при аваріях з розгерметизацією цистерн з небезпечними хімічними речовинами.

Наслідками аварій на автомобільному транспорті можуть бути пошкодження автотранспортних засобів, отримання травм різного ступеня тяжкості, а також загибель людей.

Інженерний благоустрій с. Рахівка

Населений пункт електрифікований, газифікований, зв'язок, дороги та вулиці з твердим покриттям.

Газопостачання здійснюється з використанням інженерних мереж, що належать ПАТ "Гадячгаз". Існуюча система газопостачання населеного пункту типу багаторівнева. Газопроводами високого та середнього тиску газ підводиться до ГРП(ШРП), де відбувається зниження до низького тиску.

Населений пункт частково забезпечений централізованим водопостачанням

Існуюча забудова території населеного пункту централізованою системою водовідведення забезпечена частково, у протилежних випадках питання каналізації вирішено за рахунок локальних систем водовідведення. Переважна більшість будинків різноманітного призначення обладнана вигрібними ямами.

Населений пункт в цілому не забезпечений системами централізованого теплопостачання, крім багатоповерхових житлових та громадських будинків. Питання теплопостачання вирішується кожним споживачем окремо за рахунок встановлення та експлуатації локальних систем.

Комунальні підприємства.

До категорії підприємств комунального господарства в сільській місцевості відносяться: комунгоспи, готелі, пожежні депо, а також кладовища і громадські вбиральні.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						19
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

На даний час на території Рашівської сільської ради не зареєстровано жодного комунального підприємства що б забезпечувало реалізацію підприємницької діяльності у галузі житлово-комунального господарства.

На території населеного пункту в межах реалізації проектів розвитку територіальних громад за участю трьох сільських рад – Рашівської, Лисівської, Харьковецької було придбано пожежний автомобіль. На даний час реалізовується проект створення центру громадської безпеки на території Рашівської сільради, до складу якого входить пожежне депо;

На даний час на території населеного пункту розміщено 1 діюче (в північній частині села) і одне закрите (в центральній) кладовища. Санітарно-захисна зони обох кладовищ частково накладається на територію існуючої житлової забудови вул. Садова та вул. Вчительська відповідно.

Транспортні зв'язки та вулично-шляхова мережа

Відносно транспортної інфраструктури.

Через територію села Рашівка Гадяцького району проходить ряд автомобільних доріг загального користування:

- територіальна автомобільна дорога: Т-17-25 – Гадяч – Миргород;
- територіальна автомобільна дорога: Т-17-26 – Рашівка- Савинці - Великі Сорочинці;
- обласна автомобільна дорога: О 17 02 027 - /Рашівка / – Лисівка;
- районна автомобільна дорога: С170229 - /Рашівка / - Перевіз;
- районна автомобільна дорога: С170230 - /Рашівка / - Глибоке;
- районна автомобільна дорога: С170231 - /Рашівка / - Солдатове;
- районна автомобільна дорога: С170232 - /Рашівка / - Кругле Озеро;
- районна автомобільна дорога: С170233 - Рашівка - Новий Виселок.

Відносно об'єктів залізниці (по дорогам загального користування), село Рашівка Гадяцького району розташоване на відстані $\approx 27,7$ км, від проміжної залізничної станції 5 класу Веніславівка Полтавської дирекції Регіональної філії “Південна залізниця” ПАТ “Укрзалізниця.

Вулиці населеного пункту представляють собою розгалужену мережу, головних та житлових вулиць, які потребують благоустрою.

Не всі вулиці мають відокремлених тротуарів для пішоходів.

Громадський пасажирський транспорт у населеному пункті відсутній.

Кліматичні умови.

Клімат помірно-континентальний, м'який, достатньо вологий. У цілому, кліматичні умови області сприятливі для людей і розвитку сільськогосподарського виробництва.

Зимою температурний режим непостійний. Періоди морозної погоди часто змінюються відлигами, обумовленими виходом південних і південно-західних циклонів.

Влітку, в зв'язку з послабленням циклонічної діяльності, зменшуються зміни температури повітря.

Самим холодним місяцем є січень. Середня температура повітря знижується

Замість інв. №						Аркуш	
							СЕО-П-ПЗ
Підпис та дата	Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	20
Інв. № ориг.							

від - 5°C до - 8°C, але навіть в січні можливі відлиги, при яких температура повітря значно підвищується. Деякі зими визначаються значною суворістю, при яких втримуються тривалі морози, а в окремі дні можливе зниження температури повітря нижче - 30°C.

Абсолютний мінімум температури повітря в січні від - 37°C до - 40°C.

Від січня до лютого починається незначний ріст температури повітря і на початку третьої декади крива середньодобової температури повітря проходить через 0°C, але іноді і весною можливі значні пониження температури повітря.

Середня дата останнього заморозку в повітрі приходить на кінець другої декади травня.

В липні температура повітря досягає максимальних значень, середньомісячна температура повітря від +18°C до + 20°C. Абсолютний максимум, зафіксований в липні, дорівнював + 37°C.

Після липня починається зниження температури повітря, а в середині вересня можливі заморозки. Тривалість без морозного періоду в середньому становить 171 день. Температура ґрунту пов'язана з температурою повітря і в значній мірі її визначає.

Важливим показником термічного режиму ґрунту є глибина проникнення температури 0°C в ґрунт. Зазвичай глибина промерзання ґрунту в середньому коливається в межах 41... 115 см.

Вологість повітря є важливим елементом клімату. Вона впливає на інтенсивність випаровування, виникнення заморозків, утворення туманів, хмарності тощо.

Середня відносна вологість за рік становить 70%. Зимою середня місячна вологість досягає найбільших значень (83...88%). Максимум (88%) відносної вологості спостерігається в грудні.

Для даної місцевості характерний континентальний тип річного ходу опадів з максимумом влітку і мінімумом зимою.

За рік в середньому випадає 495 мм опадів. Основна кількість опадів (344 мм) спостерігається в теплий період (квітень - жовтень), що складає 70% річної кількості. В холодний період року (листопад - березень) в середньому випадає 151 мм опадів або 30% річної кількості.

Мінімальна кількість опадів 21...25 мм буває в лютому, максимальна 66...65 мм - в червні - липні.

При проходженні глибоких циклонів, а також при інтенсивних конвекційних процесах спостерігаються сильні дощі. В найбільш засушливі роки може пройти злива 50% річної норми опадів.

Сніговий покрив суттєво впливає на формування клімату в зимній період.

Час утворення і сходу снігового покриву в значній мірі залежить від погодних умов і з року в рік може змінюватись, помітно відрізняючись від середньо багаторічних.

В районі розташування населеного пункту сніговий покрив може спостерігатися з жовтня по квітень.

Середня дата появи снігового покриву наближається до дати переходу середньодобової температури через 0°C і приходить на середину листопада.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						21
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Середня наявність снігового покриву, мм становить: від 4 у листопаді, до 26 у січні. Перший сніг, як правило, розтає і стійкий сніговий покрив не встановлюється. В середньому сніговий покрив залягає на 3 місяці.

Протягом зими відбувається накопичення снігового покриву до 10..11 см, а в окремі роки товщина його може досягти 50 см і більше. Середній багаторічний сніговий покрив складає біля 20 см.

На початку березня починається руйнування снігового покриву і до кінця місяця сніг зникає.

Запас води в сніговому покриві має велике практичне значення, так як у сукупності з інтенсивністю розтавання снігу визначається стік води в водойми, величина весняного паводку, запас води в ґрунті і т.п.

З збільшенням товщини снігового покриву і його щільності збільшується запас води в снігу. В середньому, в третій декаді лютого запас води в снігу досягає 30 мм, середній з найбільших запасів дорівнює 51 мм.

Згідно річного огляду Полтавського обласного центру з гідрометеорології за 2017 рік середня річна температура повітря, за даними МС Гадяч, склала +9.3°C, що вище минулого року на 0.6°C та вище норми на 2.3°C. Найтеплішим був серпень, середня місячна температура повітря якого склала +22.7°, максимальна температура повітря у першій декаді серпня підвищувалася до позначки +35.5°. Найхолоднішим виявився січень з середньою температурою повітря – 6.1°C морозу, мінімальна температура повітря у третій декаді січня знижувалася до позначки - 21.5°C морозу.

Повітряне середовище.

У відповідності до архітектурно-будівельного кліматичного районування території України, село Рашівка Гадяцького району Полтавської області розташоване в межах Південно-західного кліматичного району, основні показники якого мають наступні значення:

Клімат помірно – континентальний. Літо - тепле з достатньою кількістю опадів. Зима - доволі довга, малосніжна з частими відлигами, іноді настільки інтенсивними, що поверхня землі повністю звільняється від снігу.

Основні показники якого мають наступні значення:

температура повітря, °С		Абсолют-ний мін.	Абсолют-ний макс.	кількість опадів за рік, мм	відносна вологість у липні, %	середня швидкість вітру у січні, м/с
середня за						
січень	Липень					
від -5	від 18	від - 37	від 37	від 550	від 65	від 3
до -8	до 20	до -40	до 40	до 700	до 75	до 4

Середня температура: січня – 5,4°C, липня +20,5°C. Середньорічна температура повітря + 7,8°C.

Розрахункові будівельні температури:

- абсолютна мінімальна температура - 37°C;
- абсолютна максимальна температура + 39°C;
- середня T° найхолоднішої п'ятиденки - 22°C;
- найхолодніша доба (забезпечення 0,98): -29°C;

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг.

								Аркуш
								22
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ		

- найхолодніша доба (забезпечення 0,92): -26°C;
- найхолодніша п'ятиденка (забезпечення 0,98): -25°C;
- найхолодніша п'ятиденка (забезпечення 0,92): -23°C;
- найжаркіша доба (забезпечення 0,95): 29 °С;
- найжаркіша доба (забезпечення 0,99): 25°C;
- зимова температура для розрахунку вентиляції - 10,6°C;
- середня T° опалювального сезону – 1,8°C, його тривалість 187 днів.

Тривалість періоду із середньодобовою температурою зовнішнього повітря:

- ≤ 8 °С складає 178 діб (середня температура - 0,6 °С);
- ≤ 10 °С складає 195 діб (середня температура 0,0 °С);
- ≥ 21 °С складає 31 діб (середня температура 20,8 °С).

Середня дата першого заморозку - остання декада жовтня, останнього - перша декада травня. Тривалість безморозового періоду - 137 днів. Середня відносна вологість повітря в холодний період - 85 %, в теплий - 48 %.

Дати переходу середньої добової температури повітря через + 8°C (15 жовтня - 11 квітня) та + 10°C (6 жовтня - 19 квітня) восени та навесні (дати початку і закінчення опалювального сезону).

Температура повітря по району, (°С)

Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Рік
Середня температура, °С	-5,4	-4,6	-0,3	9,0	15,4	18,7	20,5	19,7	14,3	7,7	1,3	-3,4	7,8
Абсолютний максимум, °С	9,6	11,0	19,4	29,2	33,3	37,2	37,8	37,5	34,8	29,6	20,9	12,9	26,8
Абсолютний мінімум, °С	-33,6	-31,4	-30,6	-11,0	-3,6	3,2	6,1	3,9	-3,1	-18,9	-22,2	-28,9	-13,6

Середньорічна кількість опадів складає 629 мм та коливається від 550 до 700 мм. Максимум опадів випадає в червні-липні, мінімум буває в лютому. Середня дата сходу зимового покриву 23 березня.

Середня кількість опадів по району, (мм)

Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Рік
<u>мм</u>	41	35	38	41	54	62	70	47	47	47	47	45	629

Відносна вологість о 13 годині в найбільшій мірі відображає змінність цього елемента протягом року і характеризує сухість і вологість погоди.

Дні коли відносна вологість о 13 годині вище за 80%, умовно можна віднести до вологих днів, з відносною вологістю менше 80% - до засушливих. Відносна вологість повітря досягає максимального значення в зимові місяці, мінімальне її значення - в літні місяці.

Замість інв. №	
Підпис та дата	
Інв. № ориг.	

																			Аркуш
																			23
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ													

До 19 діб на рік спостерігається ожеледь. Період, коли зберігається сніговий покрив, в середньому становить до 96 днів. Розрахункова глибина промерзання ґрунту 1,0 м.

Швидкість вітру, (м/с)													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Рік
м/с	4,5	4,9	4,8	4,3	4,3	3,4	3,4	3,2	3,3	3,9	4,4	4,6	4,1

Переважає напрямки вітрів взимку – західні та східні; влітку - західні і північні.

Повторюваність вітру різних напрямів, (%)													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	
	3	Сх.	Сх.	Пн.-сх.	Пн.-сх.	3	3	Пн.	3	3	3	3	
%	20	21	20	17	16	17	20	18	18	22	18	16	

Середня швидкість вітру, м/с													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	
	4,1	4,5	4,2	3,8	3,4	3,1	2,8	2,8	2,9	3,4	3,9	4,0	

Найбільша відносна вологість повітря спостерігається взимку (83-88 %), в літку вона зменшується (67-69 %).

Відносна вологість повітря, (%)													
Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Рік
%	85	82	78	66	61	65	66	64	69	77	86	87	74

Територія села Рашівка Гадяцького району, як і вся територія Полтавської області характеризується сприятливим для життєдіяльності людини кліматом.

Проте особливості місця розташування, розвиток атмосферних процесів іноді створюють умови для виникнення стихійних метеорологічних явищ, які наносять збитки господарській діяльності різних напрямків та форм власності.

Інв. № ориг.	
Підпис та дата	
Замість інв. №	

Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							24

Температура повітря, як одна з основних метеорологічних величин визначає характер і режим роботи, основний показник – середньомісячна температура повітря.

В останні десять років на Полтавщині в цілому відмічалася тенденція до підвищення середньої температури повітря в осінньо-зимовий період.

Але на цьому фоні спостерігались глибокі хвилі холоду:

- в листопаді 2016 року до 8-18°мор. (середньодобової температури);
- в грудні 2016, 2017 років – до 20-25°мор. (середньодобової температури)
- в січні 2010, 2013, 2015, 2016, 2017 років до 15-21°мор. (середньодобової температури);
- в лютому 2006, 2012 років – 15-20°мор. (середньодобової температури).

Місяць	Середньомісячна температура	Коливання середньомісячної температури	Середньомісячна кількість опадів, мм	Коливання середньомісячної кількості опадів
Жовтень	+7.6°	+8.9 –2005 р. +6.1 –2007 р.	37	7-132 2006-2009
Листопад	+1.6°	+5.5 –2008. -3.2 –2012р.	48	7-74 2003-2006
Грудень	-3.0°	+0.8 –2006р. -9.5 –2012 р.	53	8-70 2006-2009
Січень	-6.5°	-0.3 –2006 р. -9.9 –2009 р.	55	21-130 2009-2016
Лютий	-5.2°	+2.7 –2007р. -8.1 –2013 р.	38	21-61 2003-2005
Березень	- 0.1°	+5.4 –2010 р. -3.6 –2012 р.	37	20-74 2009-2016

В осінньо-зимовий період в середньому відмічається від 1 до 5 стихійно-небезпечних явищ, серед яких сильні снігопади, хуртовини, налипання мокрого снігу, ожеледь та снігові замети.

Ці явища сягають критеріїв стихійно-небезпечних явищ та призводять до обривів ліній електромереж, обмеження руху транспорту, значного ускладнення роботи суб'єктів господарювання.

Подібні явища відмічаються щороку при цьому останні 15 років середньостатична кількість таких явищ збільшується (якщо в 2010-20015 роках їх було від 3 до 5 то в 2016-2018 роках до 5-6 явищ такої інтенсивності протягом осінньо-зимового періоду).

Характеристика найбільш небезпечних природних явищ та процесів.

При проведенні аналізу можливих надзвичайних ситуацій, які прогнозовано можуть виникнути безпосередньо на території села Рашівка Гадяцького району Полтавської області згідно з Національним класифікатором ДК 019:2010 “Класифікатор надзвичайних ситуацій” було визначено прогнозовані надзвичайні ситуації природного характеру:

- НС ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ (код 20000);
- МЕТЕОРОЛОГІЧНІ НС (код 20300);
- МЕТЕОРОЛОГІЧНІ НС, ПОВ'ЯЗАНІ З АТМОСФЕРНИМИ ОПАДАМИ (код 20310);
- НС, ПОВ'ЯЗАНА З СИЛЬНОЮ ЗЛИВОЮ (КІЛЬКІСТЬ ОПАДІВ 30 ММ І БІЛЬШЕ, ТРИВАЛІСТЮ 1 ГОДИНА І МЕНШЕ) (код 20310);
- НС, ПОВ'ЯЗАНА З КРУПНИМ ГРАДОМ (ДІАМЕТРОМ 20 ММ І БІЛЬШЕ)

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						25
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

(код 20312);

- НС, ПОВ'ЯЗАНА З ДУЖЕ СИЛЬНИМ СНІГОПАДОМ (КІЛЬКІСТЬ ОПАДІВ 20 ММ І БІЛЬШЕ, ТРИВАЛІСТЮ 12 ГОДИН І МЕНШЕ) (код 20313);
- МЕТЕОРОЛОГІЧНІ НС ТЕМПЕРАТУРНІ (код 20320);
- МЕТЕОРОЛОГІЧНІ НС, ІНШІ (код 20330);
- НС, ПОВ'ЯЗАНА З СИЛЬНИМ ВІТРОМ (ШВИДКІСТЮ 25 М/С І БІЛЬШЕ), ОХОПЛЮЮЧИ ШКВАЛИ ТА СМЕРЧІ (код 20331);
- НС, ПОВ'ЯЗАНА З СИЛЬНОЮ ПИЛОВОЮ БУРЕЮ (ЗА ШВИДКОСТІ ВІТРУ 15 М/С І БІЛЬШЕ, ТРИВАЛІСТЮ 12 ГОДИН І БІЛЬШЕ) (код 20332);
- НС, ПОВ'ЯЗАНА З СИЛЬНИМ НАЛИПАННЯМ СНІГУ (ШАР МОКРОГО ЗАМЕРЗЛОГО СНІГУ НА ДЕРЕВАХ, СТОВБУРАХ, ДРОТАХ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖ ТОЩО ДІАМЕТРОМ 35 ММ І БІЛЬШЕ) (код 20333);
- НС, ПОВ'ЯЗАНА З СИЛЬНОЮ ОЖЕЛЕДДЮ (ШАР ЛЬОДУ НА ДЕРЕВАХ, ДРОТАХ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖ ТОЩО ДІАМЕТРОМ 20 ММ І БІЛЬШЕ) (код 20334);
- НС, ПОВ'ЯЗАНА ЗІ СНІГОВИМИ ЗАМЕТАМИ (ПОВНЕ ПРИПИНЕННЯ РУХУ ТРАНСПОРТУ НА ШЛЯХАХ) (код 20335);
- НС, ПОВ'ЯЗАНА З СИЛЬНОЮ ХУРТОВИНОЮ (ЗА ШВИДКОСТІ ВІТРУ 15 М/С І БІЛЬШЕ, ТРИВАЛІСТЮ 12 ГОДИН І БІЛЬШЕ) (код 20336).

Небезпечні метеорологічні явища:

Назва метеорологічного явища	Можливі наслідки
Сильний дощ, злива (кільк. опадів за 1 год. 30 мм і більше).	1. Підтоплення території. 2. Порушення систем енергопостачання.
Великий град (діаметр градин більше 20 мм).	1. Порушення систем життєзабезпечення. 2. Пошкодження покрівель на будинках.
Дуже сильний снігопад (випадіння снігу за 12 год. 20 мм і більше).	1. Порушення систем життєзабезпечення. 2. Порушення автодорожнього, залізничного забезпечення, роботи електротранспорту. 3. Порушення систем енергопостачання.
Сильний вітер (швидкість вітру 25 м/с і більше) включаючи шквали та смерчі.	Пориви ліній електропередач, телефонних ліній, повали дерев, пошкодження будівель, пошкодження сільськогосподарських посівів.
Сильне налипання снігу (шар мокрого замерзлого снігу на деревах, стовбурах, проводах електромережі і т. ін. завтовшки 35 мм і більше).	1. Порушення систем енергопостачання, телефонного зв'язку. 2. Порушення автодорожнього, залізничного, електротранспортного забезпечення.
Сильна ожеледь (шар льоду на шляхах більше 20 мм).	1. Порушення систем енергопостачання, телефонного зв'язку. 2. Порушення автодорожнього забезпечення, пішохідного пересування.
Снігові замети (повне припинення руху транспорту на шляхах)	Порушення автотранспортного забезпечення, систем життєзабезпечення.
Сильна хуртовина (повне припинення руху транспорту на шляхах).	1. Порушення або повне припинення автотранспортного забезпечення. 2. Можливе порушення систем життєзабезпечення.
Сильний туман (видимість менше 100 м тривалістю більше 12 год.).	1. Порушення або повне припинення автотранспортного забезпечення.

Інв. № ориг.	Замість інв. №
	Підпис та дата

						СЕО-П-ПЗ	Аркуш
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата		26

За даними багаторічних спостережень, зимові місяці щодо кількості небезпечних і стихійних гідрометеорологічних явищ з негативними наслідками є найскладнішими місяцями року. Спостерігаються коливання температурного фону: холодні періоди погоди змінюються теплими.

Надзвичайні ситуації протягом зимового періоду можуть бути викликані як одним стихійним природним явищем, так і комплексом небезпечних явищ (наприклад поєднання сильних опадів у вигляді мокрого снігу та дощу, налипання мокрого снігу, ожеледі, значного посилення вітру, сильних хуртовин, що ускладнюють ситуацію навіть тоді, коли ці явища поодиночі не досягають критеріїв стихійності).

У розподілі небезпечних метеорологічних явищ на території Полтавської області по видах найбільшу вагу за кількістю випадків мають сильний вітер, хуртовини, снігові замети, ожеледь, туман, налипання мокрого снігу та сильні опади (дощ з мокрим снігом), різке зниження температури повітря до сильних морозів та довготривале збереження холодної погоди, і, як наслідок, значне навантаження на системи теплозабезпечення населення області, підприємств, установ та організацій.

При особливо різкому зниженні температури повітря відбувається інтенсивне льодоутворення, що нерідко супроводжується формуванням загорів або заторів льоду і може призвести до підвищення рівнів води до 0,8 - 2 м за добу, виходу води на заплаву та підтоплення територій. Загроза виникнення небезпечних геологічних явищ невелика, але ймовірність їх виникнення зберігається.

Підвищення рівня ґрунтових вод відносно середніх багаторічних показників в окремих районах області може стати додатковим впливовим чинником активізації небезпечних геологічних процесів.

Характерними чинниками для виникнення надзвичайних подій та ситуацій для грудня місяця є льодові явища (встановлення льодоставу, виникнення загорів або заторів). Аналіз стихійних та небезпечних гідрометеорологічних явищ в січні свідчить, що в їх розподілі по видах найбільшу вагу за кількістю випадків мають: сильний вітер, сильні хуртовини, сильний сніг, тумани та різке зниження температури повітря, складні відкладення, налипання мокрого снігу, ожеледь, сильний дощ.

Серед небезпечних метеорологічних явищ, які можуть обумовлювати виникнення надзвичайних подій та ситуацій, в лютому найбільш вірогідні хуртовини, сильний вітер, снігопади, різкі коливання температури повітря, далі йдуть сильні опади у вигляді дощу та мокрого снігу, тумани, налипання мокрого снігу, ожеледиці і заморозків.

У березні розпочинається і формується водопілля на річках, під час розвитку якого неодноразово відмічалось досягнення відміток затоплення об'єктів господарювання.

Небезпечні явища мають досить високу повторюваність та дуже різноманітні. Спостерігаються, як сильний вітер та різкі зміни погоди, сильні снігопади та хуртовини, так і пилові бурі та смерчі.

Надзвичайні події природного характеру у квітні можуть бути викликані різкими змінами погодних умов, поєднанням сильних опадів з посиленням вітру, заморозками, підняттям рівнів води до небезпечних позначок під час розвитку повені або паводків.

В багаторічному розрізі пожежонебезпечний період на території області спостерігається з травня до жовтня, але у другій половині квітня, в разі значного підвищення температури повітря та при малій кількості опадів, може зрости пожежна небезпека в екологічних системах. Особливо це стосується третьої декади квітня, що в поєднанні з необережним поводженням з вогнем під час вихідних і святкових днів.

У квітні, також, як і у березні, існує підвищена вірогідність надзвичайних подій (ситуацій) геологічного характеру, переважно зсувів, що обумовлено підвищенням водності у цей період.

Характерною тенденцією травня є збільшення пожеж в природних екосистемах.

Інв. № ориг.
Підпис та дата
Замість інв. №

						СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							27
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата		

Надзвичайні події (ситуації) гідрометеорологічного характеру або ускладнення в роботі галузей господарства у травні можуть виникнути в періоди, коли спостерігатиметься поєднання сильних дощів з посиленням вітру, при заморозках та внаслідок короткочасних конвективних явищ. Дощі можуть призвести до формування паводків, котрі обумовлюватимуть ускладнення гідрологічного характеру.

Додатковими чинниками підвищення рівнів води (особливо в малих річках та потічках) та виникнення негативних наслідків можуть бути низько водні мости, захаращеність русл річок тощо. Розподіл небезпечних та стихійних гідрометеорологічних явищ по видах показує, що у травні найбільшу кількість випадків мають заморозки, далі сильний дощ (в тому числі зливи), сильний вітер (в тому числі шквали та смерчі) та надзвичайно висока пожежна небезпека.

У травні розпочинається період високої та надзвичайно високої пожежної небезпеки на території області. В дні зі значним підвищенням температури повітря та при малій кількості опадів, або під час гроз вірогідне зростання пожежної небезпеки в екологічних системах.

У травні існує висока ймовірність випадків отруєння людей, особливо харчових, гострих кишкових інфекцій, (у зв'язку з чисельними святами) та збільшення інфекційних захворювань.

Високий фон температури обумовлює пожежну небезпеку в природних екосистемах. Значних збитків можуть завдати екстремально пізні заморозки. Мають місце зсувні процеси. Ускладнення життєдіяльності населення та функціонуванні господарства, а також виникнення надзвичайних подій та ситуацій гідрометеорологічного характеру у червні можуть бути викликані короткочасними небезпечними або стихійними явищами (зливи, шквали, град, смерчі), котрі охоплюють незначні за площею території, але нерідко спостерігаються одночасно та носять руйнівний характер.

Дощі можуть призводити до формування паводків, котрі обумовлюватимуть ускладнення гідрологічного характеру.

Додатковими чинниками різкого підвищення рівнів води, особливо в малих річках та потічках, можуть бути низько водні мости, захаращеність русл річок. Поривчастий вітер в поєднанні з опадами може призвести до короткочасних відключень від енергопостачання, поламання гілок дерев та пошкодження покрівлі дахів. Високий фон температури нерідко обумовлюватиме високу пожежну небезпеку в природних екосистемах.

Чинниками виникнення пожеж можуть бути необережне поводження людини з вогнем (неконтрольоване спалювання сухої трави, сміття, розпалювання вогнищ). Більш небезпечними територіями для виникнення пожеж є приміські ліси та парки.

Зростаюча грозова активність у червні несе небезпеку як для виникнення пожеж в екологічних системах, так і для ймовірного ураження людей блискавками (в окремих випадках їх загибелі).

Зливові дощі можуть призвести до підтоплень поверхневим місцевим стоком окремих об'єктів, розташованих в пониженнях (особливо у разі незадовільного стану систем відведення вод).

У червні існує загроза виникнення чи активізації небезпечних геологічних процесів, зберігається можливість активізації зсувів. Підвищення рівня ґрунтових вод може стати додатковим впливовим чинником активізації небезпечних геологічних процесів (зсуви, підтоплення).

Також існує висока ймовірність випадків отруєння людей, особливо харчових, гострих кишкових інфекцій та збільшення інфекційних захворювань. В липні триває період високої та надзвичайно високої пожежної небезпеки.

При значному підвищенні температури повітря, при активізації грозової діяльності

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						28
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

відбуватиметься зростання пожежної небезпеки в екологічних системах. Більш небезпечними територіями для виникнення пожеж є польові масиви, міста відпочинку у приміських лісах.

Високі температури повітря при недоборі опадів також обумовлюють підвищену пожежну небезпеку в природних екосистемах, враховуючи особливості розташування території села Рашівка на межі лісових масивів.

Активна грозова діяльність може сприяти виникненню пожеж, призводити до ураження та загибелі людей від блискавки. Значна кількість дощів зливого характеру сприяє активізації зсувних процесів або виникненню селевих потоків.

Розподіл небезпечних і стихійних гідрометеорологічних явищ по видах показує, що у вересні фіксується значна кількість випадків з сильними дощами, поривчастим вітром, що підвищує ймовірність ускладнень в енергетиці та комунальному господарстві. Оподи погіршуватимуть стан покриття доріг, що ускладнюватиме рух транспорту та можливо призводитиме до збільшення надзвичайних подій на автошляхах.

Враховуючи ймовірність поступового зниження температури повітря та випадіння дощів, вірогідне невелике зниження пожежної небезпеки в природних екологічних системах переважно до середньої, місцями - до високої. Помірно тепла, нерідко дощова погода сприятиме росту грибів, і, як наслідок, збільшується ймовірність отруєння людей грибами в разі нехтування правилами їх збору та приготування.

Крім того можливі окремі випадки харчових отруєнь, гострих кишкових інфекцій та інфекційних захворювань населення. Гідрологічний режим змінюватиметься у разі випадіння опадів у другій половині вересня, але різких коливань рівнів води не передбачається. Загроза виникнення небезпечних геологічних явищ у вересні поточного року невелика, але зберігається ймовірність виникнення окремих зсувів та підтоплень.

Для жовтня характерними є прояви гідрологічних та метеорологічних факторів. В цей період внаслідок поєднання випадіння опадів, зниження температури повітря, часом вітряної погоди, не виключені ускладнення в роботі енергетики, транспорту, комунального господарства або виникнення надзвичайних подій чи ситуацій. Тумани та дощі збільшуватимуть загрозу виникнення ДТП.

У жовтні зберігається ймовірність виникнення випадків отруєння людей, гострих кишкових інфекцій та небезпечних інфекційних захворювань.

Відносно тепла, часом дощова погода сприятиме росту грибів, і, як наслідок, можливі випадки отруєння ними в разі нехтування правилами їх збору та вживання.

Через різкі зміни температури повітря можливе збільшення гострих респіраторних захворювань.

У листопаді, в порівнянні з жовтнем, збільшується (приблизно на 27 %) кількість стихійних гідрометеорологічних явищ, а наслідки та площі охоплення стихійними явищами значно тяжчі та більші.

Найчастіше критеріїв стихії досягають сильний вітер, сильні опади (переважно у вигляді снігу), майже однакова повторюваність сильної ожеледі та хуртовин. Нерідкі густі тумани.

Практично по всій території Полтавської області спостерігаються дуже сильний сніг в поєднанні з посиленням швидкості вітру.

Ускладнення господарської діяльності можуть спостерігатися переважно внаслідок небезпечних гідрометеорологічних явищ холодного періоду: посилення швидкості вітру в поєднанні з помірними або сильними опадами, налипання мокрого снігу, ожеледі, хуртовин.

Через різкі зміни температури повітря можливе збільшення гострих респіраторних захворювань.

Серед зовнішніх впливів, які можуть сприяти виникненню нестандартних ситуацій

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						29
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

- до найбільш серйозних наслідків можуть призвести, пожежі в лісових масивах, удар блискавки, висока або аномально низька температура навколишнього середовища.

Стан атмосферного повітря

У регіональній програмі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017-2021 роки («Довкілля-2021») однією з пріоритетних цілей є зменшення викидів забруднюючих речовин та покращення стану атмосферного повітря.

Моніторинг за станом атмосферного повітря в с. Рашівка не проводився. Разом з тим у Регіональній доповіді про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2017 році зазначено, що до лідерів щодо здійснення викидів в атмосферне повітря щорічно потрапляє і Гадяцький район з показником 7,16%, від загального обсягу викидів по області.

Серед стаціонарних джерел, Гадяцького району, головними забруднювачами є об'єкти нафтогазовидобувної та газотранспортної промисловості.

Основними забруднюючими речовинами, за якими здійснювався контроль якості повітря в районі, є оксид вуглецю, оксиди азоту, оксид сірки, пил, феноли, формальдегід. Періодично фіксувалися перевищення гранично-допустимих концентрацій (ГДК) за окремими речовинами, а саме для пилу, фенолу, формальдегіду до 1,5-1,8 від ГДК. Найчастіше така ситуація спостерігалася в сухі спекотні дні. На сьогодні інформація щодо якості повітря по району відсутня.

Частково інформація стосовно стану атмосферного повітря в населених пунктах Полтавської області представлена в матеріалах звітів управління екології (щорічні регіональні доповіді та «Екологічні паспорти Полтавської області» - <https://eco-pntu.in.ua/iformatsijno-monitoryngovuj-tsentr-dovkillya-poltavshhyny/>), та у спецвипусках Головного управління статистики у Полтавській області (<http://pl.ukrstat.gov.ua/>), у спеціальних інформаційно-публікаційних виданнях «Екологічної бібліотеки Полтавщини», особливо, у картографічних матеріалах, які представлені в «Екологічному атласі Полтавщини» та в «Агроекологічному атласі Полтавщини» тощо.

У таблиці наведена динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в Гадяцькому районі.

Роки	2000	2005	2007	2010	2012	2015	2016	2017
Тис.т	4,614	3,594	5,044	5,090	3,304	3,282	3,794	4,000

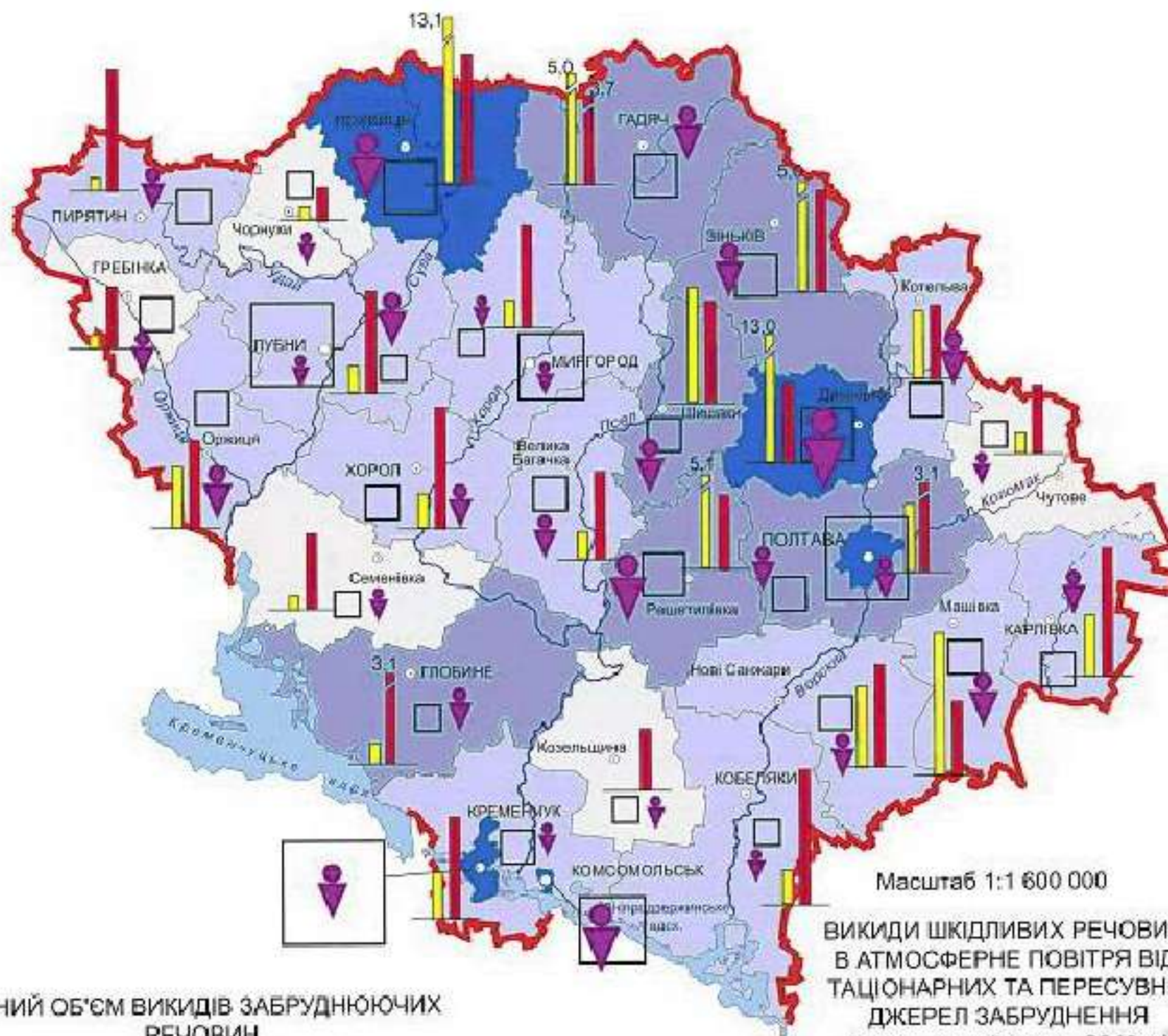
На підставі цих даних зроблено порівняння рівня забруднення атмосферного повітря в межах області за районами та окремими населеними пунктами окремо для стаціонарних та пересувних джерел забруднення атмосфери, а також для автотранспорту за видами палива. Узагальнені дані, які наведені у картограмі, що ілюструє обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, є найбільш достовірною інформацією щодо стану атмосферного повітря, але в рамках районів Полтавської області.

За даними лабораторних досліджень, забруднення приземного шару атмосфери в населених пунктах області в основному створюють – пил, оксид вуглецю, діоксид азоту, діоксид сірки.

Інв. № ориг. Підпис та дата. Замість інв. №

									Аркуш
									30
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ			

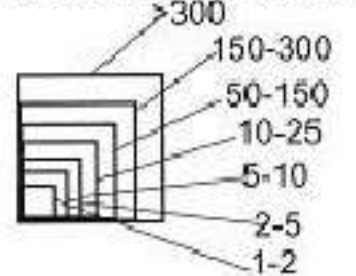
Картограма обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел

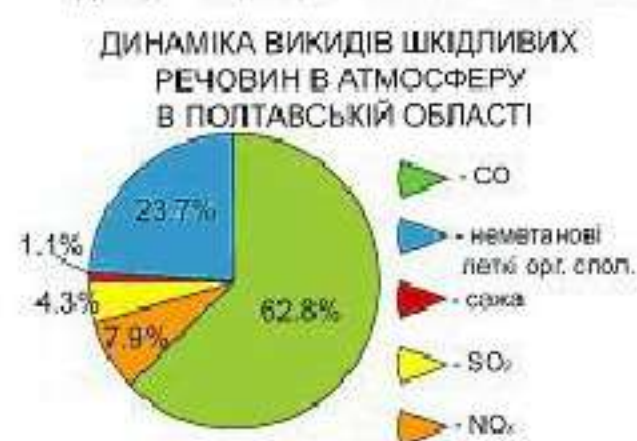
РІЧНИЙ ОБ'ЄМ ВИКИДІВ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН (тис.т. за районами, 2012 р.)

ВИКИДИ ШКІДЛИВИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРУ (т/км², за районами, 2012 р.)

ДИНАМІКА ВИКИДІВ ШКІДЛИВИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРУ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ВИКИДИ ШКІДЛИВИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРУ (кг на 1 особу, за районами, 2012 р.)

м. Комсомольськ м. Кременчук м. Лубни м. Миргород м. Полтава

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг

Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата
-----	------	-------	-------	--------	------

Негативний екологічний вплив на стан атмосферного повітря у с.Рашівка, його житлову забудову, на сьогодні мають:

- Фермерське господарство «Рашівське»;
- Споживче товариство «Едем-АВ»;
- ТОВ «Нове життя»;
- Фермерське господарство «Агро-френд»
- Газорегулюючий пункт “Рашівка” ПАТ “Гадячгаз”;

Найбільшими джерелами забруднення атмосферного повітря в селі Рашівка є забруднення від сільськогосподарської діяльності та викиди автотранспорту.

В селі джерелами забруднення атмосферного повітря є також домогосподарства, які у осінньо –зимовий період використовують природній газ та альтернативні види палива.

Загальні викиди від цих забруднювачів, у приземному шарі атмосфери значно менші нормативних значень фонових рівнів. Таким чином, можна стверджувати, що рівень забруднення атмосферного повітря на території села є порівняно низьким.

Однак при оцінці стану забруднення атмосферного повітря села необхідно враховувати той фоновий рівень забруднення, який сформувався на прилеглих територіях, тобто стан забруднення атмосферного повітря, що склався на території Гадяцького району.

За державними статистичними звітами найбільшу питому вагу у забруднення атмосфери Гадяцького району вносять лінійні частини магістральних газопроводів та нафтопроводів, об'єкти ГПУ “Полтавагазвидобування” (УСП “Тимофіївка”, УКПГ та УКПНГ, БМТЗ), НГВУ “Полтаванавтогаз” (ЦПНГ, ЦВНГ, ГТУ, УППГ, ГРС тощо).

Функціонування системи заходів, необхідної для оцінки антропогенних викидів повинно здійснюватися шляхом планування та проведення суб'єктами господарювання щорічної інвентаризації антропогенних викидів та абсорбції парникових газів, узагальнення та систематизації результатів інвентаризації.

Нажаль дотепер відсутні механізми для вжиття достатніх заходів для реєстрації встановленої кількості викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів.

Висновки за результатами аналізу поточного стану атмосферного повітря в с. Рашівка Гадяцького району Полтавської області, у тому числі, прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.

У ситуації, якщо проект генерального плану не буде затверджено, то проблеми, що пов'язані зі станом атмосферного повітря в селі Рашівка фактично будуть впливати на подальше ускладнення екологічної ситуації в цілому.

Основні з них, що потребують першочергової уваги:

1) фактична ліквідація системи моніторингу та контролю за станом атмосферного повітря в районі призвела до відсутності інформації для мешканців населених пунктів про якість атмосферного повітря та її вплив на умови життя й здоров'я людей, що суттєво суперечить Основному Закону України – Конституції, Законам України про охорону навколишнього природного середовища та охорону атмосферного повітря;

2) подальше збільшення транспортних потоків автомобільного транспорту на основних магістралях призведе до суттєвого забруднення атмосферного повітря в зонах, де проходять ці магістралі, що буде створювати ризик збільшення частоти

Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
Інв. № ориг.						32
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

захворювань населення хворобами органів дихання, а також збільшення шумового навантаження на середовище прилеглих житлових забудов;

3) низький рівень оснащення підприємств пилогазоочисною технікою створює загрозу можливості збільшення обсягів надходження в атмосферу пилогазових викидів й відповідного погіршення умов проживання людей в селі.

У результаті невирішеність цих питань призведе до ефекту суттєвих сукупних дій, що надалі погіршуватимуть стан атмосферного повітря населеного пункту, його санітарно-епідеміологічну та екологічну ситуацію.

Геологічна будова.

В геоструктурному відношенні територія села Рашівка знаходиться в центральній частині приосьової зони Дніпровсько-Донецької западини та відноситься до олігоценного (верхнього) відділу палеогенової системи, що об'єднує відклади, сформовані впродовж 28,4-23,0 млн рр. тому.

Геологічна будова Дніпровсько-Донецької западини відзначається глибоким заляганням фундаменту. Осадкові породи (h= 4-6км, в центрі западини - 20км). Під четвертичкою знаходяться утворення палеозою, мезозою, кайнозою - піщаник, доломіт, вапняк, крейда, сланець. Потужність девонських опадів – більше 4км, карбонівих – 3.7 км, мезозою – трохи менше 2 км, палеогеновий – 250м, неогену – 30м. Поширені пісок, глина, пісковик, мергель палеогену. Зверху палеогенових, неогенових порід лежать піщані осади (альовій), флювіогляціальні утворення, морена, лесовидні суглинки.

Родовища пісків в районі села не розвідані, але використовуються їх поклади, що знаходяться на схилах балок і річок.

Основними корисними копалинами Дніпровсько-Донецької западини на території Гадяцького району є нафта та газ, які пов'язані з мезо-кайнозойськими породними комплексами. В 2 км від південної межі села Рашівка знаходиться законсервоване Перевозівське газоконденсатне родовище, яке належить до Глинсько-Солохівського газонафтоносного району.

Відповідно до «Інформаційного бюлетеня про стан поширення, активізації геологічних процесів (зсуви) у межах Полтавської області за 2018 рік та прогноз їхнього розвитку на 2019 рік» підготовленого Державною геологічною службою геології та надр України, казенним підприємством «Південукргеологія», Харківської комплексної геологічної партії небезпечні геологічні процеси на території с. Рашівка відсутні.

Разом з тим, згідно спостережень, із екзогенно-геологічних процесів в селі розвинуті підтоплення та сезонне затоплення заплави, ділянки заболоченості вздовж р. Псел та р. Рашівка, ерозійні процеси на крутосхилах з площинними та яружними проявами зсувів.

Ґрунтовий покрив.

Територія села розташована в смузі чорноземів, що є характерним для лісостепової зони, ґрунти переважно малогумусний чорнозем. В той же час певні гідрографічні умови обумовлюють розмаїтість ґрунтового покриву. Так, в місцях, наближених до річки та інших понижених зволжених ділянках мають місце ґрунти – лугові солонцюваті, лугові болотні, торф'яники. Ці території є сприятливими для пасовищ та сіножатей. У випадку їх осушення можливе використання під овочеві, технічні культури та кормові угіддя.

В агроґрунтовому відношенні водороздільні території сформувались на добре дренованих вододілах і схилах, складених лесовими породами. Найбільш

Інв. № ориг. Підпис та дата. Замість інв. №

									Аркуш
									33
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ			

поширеними є повно профільні чорноземи глибокі слабо солонцюваті середньо суглинкові, які належать до гумусових родючих земель і відносяться до особливо цінних земель.

Переважна частина цих земель перебуває під садибною забудовою та городніми ділянками. В місцях, наближених до річки та інших понижених зволжених ділянках мають місце ґрунти – лугові солонцюваті, лугові болотні, торф'яники. Ці території є сприятливими для пасовищ та сіножатей. У випадку їх осушення можливе використання під овочеві, технічні культури та кормові угіддя

На схилах вони зазнають змиву гумусового горизонту і в залежності від прояву водної ерозії відносяться до слабо-середньо змитих різновидів та потребують протиерозійного закріплення гумусового горизонту.

Заплавні території відносяться переважно до заливних луків і зайняті лучними та лучно-болотними ґрунтами; які використовуються як пасовища та сіножаті; перезволожені ділянки потребують осушення при використанні.

Таким чином, для підвищення потенціалу продуктивності ґрунтовий покрив села потребує відповідних агротехнічних заходів - закріплення крутосхилових масивів лучно-деречною рослинністю, збагачення гумусового горизонту, регулювання вологості тощо. Для розвитку зелених насаджень територія характеризується сприятливими агроґрунтовими умовами.

Гідрологічні умови.

Гідрографічну мережу території представляють ряд водойм та інших водних об'єктів, зокрема: р.Псел та р.Рашівка.

Гідрографічну мережу території представляє річка Псел, що дренує територію з півночі на південь. За гідрографічним режимом річка відно-ситься до рівнинних рік, яка живиться переважно сніговим і частково ґрунтовим живленням. Для річки є характерними весняні повені, низька літньо-осіння межень, що може перериватись дощовими повенями.

Місцевість, що прилягає до долини річки, низинно-рівнинна. Доли-на річки нечітко виражена, з пологими схилами, що зливаються з приле-глою місцевістю. Заплава річки лугова, місцями заболочена, частково пересічена старицями і улоговинами.

Русло річки помірно звивисте, місцями піщане, частіше мулисте і схильне до заростання. Береги в більшості своїй задерновані і місцями порослі чагарниками. Нахил ріки незначний, що і обумовлює повільну течію.

Особливості території залежать від кліматичних умов. Інтенсивність підйому (пересихання) води залежить від запасів снігу, дощу і швидкості випаровування.

Р.Рашівка– довжина річки приблизно 16 км, річище слабозвивисте, у верхів'ї часто пересихає, його пересічна ширина 2 м, глибина 0,5 м. Похил річки 3 м/км. Боліт — 0,2 км². На території перед с Рашівка по руслу річки утворено ставок , що частково пересихає в літній період.

Русло річки мулисте і схильне до заростання. Береги в більшості своїй задерновані і місцями порослі чагарниками.

Аналіз сучасного екологічного стану р. Рашівка свідчить, що є певні негативні процеси. Зокрема, річка замулена, заросла болотною рослинністю та чагарниками. Через заболоченість русла і заплавної земель не створюються водоохоронні прибережні смуги, вони знаходяться в незадовільному санітарному та гідромеліоративному стані.

Схил річки характеризується малими ухилами і наявністю замкнених понижень. Крім того дорожні насипи вздовж вулиць виконані вище рівнів фундаментів

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						34
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

будинків, що призводить до утворення додаткових замкнених понижень. В періоді підвищеної вологості на ділянках знижень відбувається інтенсивне всмоктування.

Прибережні зони р. Рашівка частково можуть використовуватись як перспективні зони відпочинку.

Рельєф території села Рашівка представляє слабо хвилясту рівнину зі значними перепадами висот в східній частині села. Абсолютні позначки змінюються в межах 95,5 – 131,8 м перепад в межах села складає 36,3 м.

Через вдале розташування населеного пункту (на правому березі р. Псел), проблема підтоплень в селищній території с.Рашівка є мінімальною і виникає лише на прибережних територіях річки Псел, та р. Рашівка. По даним Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій Полтавської області техногенного та природного характеру за 2018, 0,024 кв. км. території с. Рашівка були уражені підтопленням.

На території села відсутні карсти, яри, заторфованість та порушені території, але наявні зсувонебезпечні території на північному сході. Запропоновані протизсувні заходи, а також інженерна підготовка території (дренаж, підсипка) спрямована на пониження рівня ґрунтових вод.

Процес піднімання рівня ґрунтових вод, пов'язаний з техногенними змінами водного балансу навколишніх територій, водний режим ґрунтових вод на території в с. Рашівка у цілому стабілізувався на рівні $\approx 1,8 - 2,7$ м від поверхні ґрунту.

Періодичне піднімання рівня ґрунтових вод та їх вихід на поверхню на території села відсутні.

У цілому процеси підтоплення територій можуть виникнути в разі дії комплексу взаємопов'язаних факторів, а саме:

- замулення русел водотоків;
- накопичення на поверхні дощових і талих вод;
- відсутністю вертикального планування території;
- перегородження та засипка водотоків, заплав, балок, понижень рельєфу при будівництві.

В зв'язку з перепадом висот на території села Рашівка існує небезпека утворення паводків (в разі сильних атмосферних опадів), що в свою чергу пришвидшує ерозійні процеси, та може привести до завдання матеріальної шкоди населенню. За даними Харківської КГП КП "Південукргеологія", на зсувних ділянках в с. Рашівка схили знаходяться на стадії стабілізації. Але зміна кліматичних і гідрогеологічних умов може призвести до зниження стійкості схилів та виникнення зсувів на забудованих територіях. Потенційно зсувонебезпечні ділянки потребують детального обстеження з відповідним картуванням.

Найбільш впливовим фактором, що сприяє активізації зсувів та їх новоутворень на раніше стійких схилах, є інтенсивна інженерно-господарська діяльність, яка посилює напружений стан схилів, впливає на гідрологічний режим території тощо.

Основними причинами виникнення небезпеки паводків на території с. Рашівка, пов'язаними з господарською діяльністю, є відсутність системи відведення господарсько-побутових стоків. Цей фактор сприяє техногенної фільтрації, оскільки велика частина води, що подається надходить в ґрунти при поливі, фільтрації з вигрібних ям, витоків.

Високий рівень стояння ґрунтових вод можливий на невеликому відсотку території в східній частині села, від вулиці Набережна до русла річки Псел. Забудова на таких територіях потребує проведення заходів із захисту від підтоплення, основним з яких є:

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						35
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

- забезпечення відведення талої та дощової води шляхом будівництва мережі дощової каналізації з облаштуванням водовідвідних лотків (мал.);
- проведення вертикального планування території;
- влаштування дренажу для окремих будівель і споруд капітального типу;
- забезпечення зниження рівня ґрунтових вод на території капітальної забудови не менше ніж 2,5 м від проектної відмітки поверхні, а на територіях стадіонів, парків, скверів та інших зелених насаджень – не менше ніж 1,0 м.

Негативною практикою є освоєння схилів приватними домовласниками, яке відбувається без проведення спеціальних інженерно-геологічних обстежень і вишукувань.

Для зниження впливу вище перелічених факторів на умови проживання людей в селі проектом генерального плану повинно бути передбачено заходи з інженерно-технічного захисту території села (Схема інженерної підготовки та захисту території с. Рашівка Гадяцького району Полтавської області) при поетапній реалізації яких можна прогнозувати, що ризик настання негативних наслідків буде мінімальний.

До основних з них відносяться:

- покращення санітарно-гігієнічного стану заплави річки, в межах села, а саме, проведення заходів з розчистки русл р. Рашівка та р. Псел від побутового та будівельного сміття, старих та повалених дерев, мулу, наносів та рослинності, що буде сприяти пониженню рівня ґрунтових вод та на територіях, які підтоплюються;
- проводити протималарійні заходи на заболочених територіях, а саме, реконструкцію водовідвідних каналів;
- проведення заходів по захисту від підтоплення, основними з яких є забезпечення відведення з території забудови талої та дощової води, проведення вірного вертикального планування території та при необхідності влаштування дренажу для окремих будівель і споруд капітального типу;
- здійснення посадки швидкорослої деревної рослинності на відстані до 2,0 м від першого горизонту води для попередження розмиву берегів р. Псел та р. Рашівка, на пологих відкосах пропонується передбачити здійснення залуження відкосів, шляхом посівів трав від верху бровки відкосу до горизонту води;

Мал. Водовідвідний лоток

Септики та дренажний колодезь
мал. Облаштування дренажного колодезя

Відповідно до планувальних рішень даного генплану, порушені території після проведення на них комплексу робіт з інженерного захисту території можуть використовуватись для організації зон зелених насаджень загального й обмеженого користування, зон спеціального призначення, промислових зон, житлових районів,

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг

									Аркуш
									36
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ			

комунально-складських зон.

На сьогодні згідно генерального плану на території сільради передбачено розчищення ділянки русла річки Рашівка, та прибережної території р. Псел в межах населеного пункту.

Основною метою Програми є розчищення русла річки від замуленості, старих повалених дерев, покращення її гідрологічного і санітарного стану, забезпечення нормального функціонування наявної греблі, розчищення та благоустрій водойми в центрі села та створення місця для купання і відпочинку населення у при.

Специфіка розвитку регіону призводить до того, що на сьогодні значну частку в забрудненні поверхневих джерел, зокрема в с. Рашівка, вносять процеси змиву з сельбищної території. Із зливовими стічними водами до водних об'єктів надходять завислі речовини, органічне забруднення, нафтопродукти, азот, фосфорні та інші речовини.

Основними причинами погіршення якості води в створах річки є відсутність каналізаційної мережи, зливової каналізації, очисних споруд на більшій частині території населеного пункту зокрема, велика частка води припадає на стічні води, які надходять до річки Псел із сільськогосподарських земель забрудненими надмірною кількістю азотних добрив, пестицидами та без попереднього очищення на локальних очисних спорудах підприємств.

Промислові території повинні бути забезпечені окремими локальними очисними спорудами поверхневих вод.

Екологічний стан р. Рашівка в межах с. Рашівка не оцінювався, але за візуальним оглядом, можна стверджувати, що він незадовільний.

Вода у річці Псел вважається слабозабруненою і на території Полтавської області відноситься до III класу з категорією якості води - 4; назвою класів якості вод за їх станом – «задовільні»; назвою класів якості вод за ступенем їх чистоти – «забруднені»; назва категорій якості вод за ступенем їх забрудненості – «слабко забруднені». В інших створах води відносяться до класу «чисті», категорії «досить чисті». За максимальними значеннями екологічного індексу для вод річок Псел (нижче м. Суми) та Ворскла (нижче м. Полтава) виявлений такий їх стан: клас якості вод – III; категорія якості води - 5; назва класів якості вод за їх станом – «задовільні»; назва категорій якості вод за їх станом – «посередні»; назва класів якості вод за ступенем їх чистоти – «забруднені»; назва категорій якості вод за ступенем їх забрудненості – «помірно забруднені».

Значно сприяють забрудненню річки Псел об'єкти харчової промисловості та комунально-господарські підприємства (ОС ДП «Гадячсир», АТ «Надія» та очисні споруди Гадяцького ВУЖКГ), вплив яких посилюється у маловодні роки.

Однак розташування села Рашівка на березі річки свідчить про сприятливі умови щодо розвитку та забезпечення території села поверхневими водами.

Гідрогеологічні умови.

В гідрогеологічному відношенні територія відноситься до Дніпровського артезіанського басейну, де основним джерелом водопостачання є його підземні води.

Основні водоносні горизонти приурочені до відкладів четвертинної системи та тріщинуватих кристалічних порід. Останній не має практичного значення і не використовується для питного водопостачання із-за спорадичного поширення вод та їх високої мінералізації.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						37
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

В районі села Рашівка Гадяцького району у відповідності з геологічною будовою, можна виділити ряд водоносних горизонтів, які відносяться до зони активного водообміну і використовуються для цілей водопостачання:

- водоносний горизонт в алювіальних пісках (водовміщуючими породами є мілко зернисті, глинисті піски кварцового складу заплави. Покрівлею водоносного горизонту є суглинки, в підшві залягає водоносний горизонт харківських відкладів. Між даним водоносним горизонтом в пісках харківської світи існує гідравлічний зв'язок. Потужність водоносного горизонту коливається в межах 11-16 м і є слабо напірним. По хімічному складу вода даного горизонту відноситься до гідрокарбонатно-кальцієво-магнієвого та гідрокарбонатно-кальцієво-натрієвого типів із сухим за-лишком до 1 г/дм³. Живлення водоносного горизонту здійснюється за рахунок інфільтрації атмосферних опадів);

- в пісках харківської світи (Водовміщуючими породами є мілко- і тонко-зернисті в різному ступені глинисті кварцово-глауконітові піски і алевроліти на глинистому цементі. Глибина залягання водоносного горизонту відповідає глибині покрівлі відкладів харківської світи. При наявності гідравлічного зв'язку між водоносними горизонтами алювіальних і харківських відкладів, рівень води останнього відповідає рівню водоносного горизонту алювіальних відкладів. Потужність водовміщуючих порід харківської світи складає в середньому 60 м. Горизонт слабо напірний. Величина напору 35-40 м. Глибина статичного рівня 2,2-10,0 м. Питомі де-бет 0,25-0,83 м³/годину. По хімічному складу вода даного горизонту від-носиться до гідрокарбонатно-натрієво-магнієво-кальцієві із сухим залишком до 0,5 г/дм³. Живлення горизонту здійснюється за рахунок фільтрування атмосферних опадів і перетікання підземних вод з вище- і нижчезалягаючих водоносних горизонтів;

- в пісках бучакської світи (Водовміщуючими породами є сірі, темно-сірі, мілко зернисті кварцові піски. Глибина залягання покрівлі горизонту змінюється від 112 до 126 м. Потужність водоносного горизонту складає 24,0-31,5 м. Водоносний горизонт бучацьких відкладів є напірним. Глибина п'езометричного рівня змінюється в межах 5,5-10,5 м, напору 103,3-115,4 м. Дебити експлуатаційних свердловин 2- 10 л/сек., при зниженні на 12-35 м. По хімічному складу вода даного горизонту відноситься до гід-рокарбонатно-хлоридно-натрієві із сухим залишком до 1,7 г/дм³. Живлення горизонту здійснюється, в основному, за рахунок; фільтрації атмосферних опадів, а також за рахунок перетікання підземних вод з вище- і нижчезалягаючих водоносних горизонтів.

Зазначені гідрологічні умови потребують додаткового вивчення та уточнення на майбутніх стадія проектування.

Водні ресурси

Основним водоносним горизонтом, придатним для централізованого водопостачання села Рашівка є водоносний горизонт бучацьких відкладів, який поширений повсюди на правобережжі Дніпра і залягає на відносно невеликих глибинах. Водомісткими породами є глинисто-піщані відклади. Горизонт експлуатується численними свердловинами, дебїти яких в межах села становлять 6 – 25 м³/год.

Стан водогосподарського комплексу

Стан системи водопостачання

В цілому населений пункт частково забезпечений централізованим водопостачанням з використанням артезіанських свердловин, проте водопостачання населення та господарських об'єктів села на даний момент

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг

						СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							38
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата		

здійснюється переважно завдяки шахтних та трубних колодязів.

Шахтними колодязями експлуатується водоносний горизонт в сучасних алювіальних відкладах заплави річки і днищ балок, який часто гідравлічно пов'язаний з нижчими горизонтами, й придатний для господарсько-побутових потреб дрібних користувачів (добовий відбір – до 1 м³).

На даному етапі проектною документацією передбачається створення і узгодження програми направленої забезпечення населення сільської ради якісною питною водою, збереження здоров'я населення, поліпшення умов проживання та рівня життя населення сільської ради, забезпечення охорони водних ресурсів.

На розрахунковий період для централізованого водопостачання передбачається використовувати воду артезіанських свердловин. Свердловина з водопідйомним обладнанням та водонапірні башти розташовані в північно-східній частині села.

На перспективу на території забудови, передбачається централізована кільцева система водопостачання з введенням води у будівлі. Передбачається охоплення всієї території населеного пункту об'єднаною системою на господарсько-питні та протипожежні потреби.

Фактичні значення якості води мають суттєві відхилення від нормативних. До основних проблем системи водопостачання села доцільно віднести:

- відсутність централізованого водопостачання всієї території села Рашівка;
- відсутність моніторингу якості води в шахтних та трубчастих колодязях;
- відсутність системи обліку витрат води.

Для вирішення питання водопостачання села питною водою, яка відповідає нормативам ДержСанПіН 2.2.4-171-10 на розрахунковий період сільській раді пропонується провести дослідження із встановлення запасів підземних вод існуючих водозаборів та розробити техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) варіантів системи водопостачання с. Рашівка, але дані варіанти потребують фахового попереднього аналізу ситуації й прийняття збалансованого з еколого-економічної точки зору рішення.

Для створення водопровідної мережі, котра відповідає державним нормам і стандартам, для покращення якості питної води з підземних водних джерел, які на сьогоднішній день не мають реальної альтернативи, проектом генплану заплановано:

- створення на території села централізованої кільцевої системи водопостачання з введенням води у будівлі;
- провести розрахунки обсягів води на господарсько-питне водопостачання житлової садибної житлової забудови відповідно до ДБН Б.2.2-12:2018 а також розділу 2 ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі і споруди»;
- виконання перерахунку запасів підземних вод на існуючих водозаборах на перспективу;
- для дотримання водоохоронного режиму організація на усіх свердловинах зон санітарної охорони, зокрема I поясу (30м), ділянка якого повинна мати огорожу;
- забезпечення санітарного контролю стану шахтних колодязів.

Виходячи із аналізу ситуації, можна стверджувати, що вирішення питання забезпечення села Рашівка питною водою належної якості на сьогодні є та у майбутньому буде залишатися однією з пріоритетних проблем села.

Основними заходами щодо створення і розвитку систем водопостачання села, які заплановані проектом генерального плану на весь період його реалізації, є наступні:

- встановлення запасів підземних вод по існуючим водозаборам;
- створення кругової системи водопостачання;

Замість інв. №	Підпис та дата	Інв. № ориг.							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						39
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата				

- установка артезіанських свердловин із водопідйомним обладнанням та водонапірні башти, розташовані в центральній частині села;
- заходи для захисту території першого поясу від затоплення дощовими водами (вертикальне планування та інше);
- передбачити протипожежні заходи.

Інші заходи та остаточні рішення щодо схеми водопостачання населеного пункту, та дотримання водоохоронного режиму систем, пропонується прийняти на подальших стадіях проектування. Серед подібних засобів потрібно врахувати такі:

- впровадження сучасних альтернативних методів знезаражування води (гіпохлорид натрію, ультрафіолетові лампи, тощо);
- впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу пром підприємств, передбачених Загальнодержавною програмою розвитку водного господарства України: запровадження водозберігаючих технологій, скорочення питомих витрат води на одиницю продукції, модернізація діючих та будівництво нових систем зворотного і повторного водопостачання, створення замкнутих систем водо-користування підприємств, розроблення і здійснення кожним підприємством водозберігаючих і водоохоронних заходів;
- впровадження заходів щодо приведення якості підземних вод до нормативних вимог;
- удосконалення систем лімітування і моніторингу витрат і якості води, ліквідацію втрат та непродуктивних витрат води;
- облаштування домогосподарств водомірами і регуляторами тиску;
- ліквідація витоків і непродуктивних витрат води та інше;
- участь у розвитку регіональної системи водопостачання для забезпечення села надійними джерелами господарсько-питного і технічного водопостачання;
- повне устаткування житлового фонду системою водопостачання;
- впровадження автоматизованої системи управління водопровідним господарством;

Відповідно реалізація вищезазначених заходів потребує розробки спеціалізованої проектної документації на розвиток системи водопостачання Рахівської сільської ради (після затвердження генерального плану) у відповідності з новими рішеннями щодо складу, кількості та розміщення водокористувачів, а також визначення переліку пріоритетності заходів й планування перспективних заходів.

Стан системи водовідведення

Існуюча забудова території населеного пункту централізованою системою водовідведення не забезпечена і питання каналізації вирішено за рахунок локальних систем водовідведення у власні вигреби та септики.

Вивози РПВ асенізаційними машинами на пункти прийому побутових стічних вод офіційно не організовані.

Проектні рішення передбачають на розрахунковий період створення максимально комфортних умов проживання включаючи максимальне обладнання житлової забудови спорудами інженерної інфраструктури у т.ч. централізованим водовідведенням із спорудженням очисних споруд.

Проектом Генерального плану села Рахівка Гадяцького району Полтавської області запропоновано першочергові заходи: за відсутності інженерних мереж каналізації села слід передбачати каналізування з використанням місцевих локальних очисних споруд, проект яких погоджується уповноваженими органами.

До найпростіших систем очищення каналізаційних стічних вод належать так звані одно або двокамерні септики, які застосовують при очищенні невеликої кількості стічних вод (до 25 м³/добу), що надходять від окремо розташованих

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						40
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

будівель або групи будівель.

Для попереднього очищення стічних вод окремих будинків перед піщано-гравійними фільтрами, фільтруючими траншеями, фільтруючими колодязями, іншими спорудами очищення стічних вод можна застосовувати септики (при витраті стічних вод до 20 м³/добу). Випуски із будинків слід приєднувати до септиків через оглядові колодязі.

Суттєвий вплив на екологічний стан поверхневих водойм має поверхневий стік з території села. На сьогодні на території села Рашівка відведення атмосферних (дощових та талих) вод відбувається в основному поверхневим способом у напрямку існуючих понижень, русла річки Рашівка та річки Псел. Схема дощової каналізації та очисні споруди на випуску поверхневого стоку у селі відсутні.

Відсутність організованого відведення рідких побутових відходів і поверхневих вод на всій території села та відсутність очисних споруд каналізації на випусках стоку спричиняє забруднення навколишнього середовища, водних об'єктів та ґрунтів важкими металами, ПАР та іншими токсичними й канцерогенними речовинами.

Джерелами поверхневого забруднення в основному є викиди автотранспорту, витікання паливо-мастильних матеріалів, продукти руйнування твердого дорожнього покриття. Дані процеси повільно призводять до подальшого росту ерозійних процесів ґрунтів, до локального затоплення території в період інтенсивних опадів, перезволоження ґрунтів, пониження їх несучих властивостей, підвищення рівня ґрунтових вод і як наслідок підтоплення територій.

Для поліпшення екологічного стану, запобігання забрудненню водних об'єктів, благоустрою території необхідне будівництво системи централізованої каналізації з відведенням побутових і дощової стоків до очисних споруд, де передбачити їх очищення.

Генеральним планом розроблено принципову схему каналізації Села Рашівка, яка передбачає влаштування мереж напірної каналізації відповідно до етапів освоєння генерального плану з відведенням стоків до проектних очисних споруд. Після очищення стоку, випуски його здійснюються у водні об'єкти.

Дощові колектори запроектовано в основному вздовж вулиць житлової забудови.

Проектом генерального плану передбачене використання на очисних спорудах села споруд механічного і біологічного очищення на біофільтрах, як найбільш екологічний вид очищення побутових стоків. Відповідно до прик. 5 таблиці 30 ДБН В.2.5-75:2013.

Генеральним планом передбачається будівництво локальних очисних споруд із застосуванням індивідуальних проектів і спеціальних конструктивних рішень з впровадженням вискоелективних передових технологій по очищенню стоків, передбачається повна очистка поверхневого стоку відповідно за нормами «Правил охорони поверхневих вод від забруднення стічними водами». Вибір типу очисних споруд відбувається на наступних стадіях проектування відповідно до спеціалізованих проектів.

Генеральним планом також передбачається на перспективу створення локальних систем водовідведення й очищення дощових вод.

Остаточні умови будівництва систем дощової каналізації (мереж та споруд), місця випуску очищених стоків уточнюються на наступних стадіях проектування відповідно до технічних умов експлуатуючих організацій, спеціалізованих проектів, погоджених в установленому законодавством порядку.

Проектом Генерального плану розроблені тільки принципові рішення по

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						41
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

каналізуванню вод. Розроблена схема каналізації підтверджує можливість здійснення планувального вирішення території, потребує уточнення і може братися за основу на наступних стадіях проектування.

Основні проблеми у сфері водовідведення села Рахівка:

- відсутність каналізаційних мереж на всій території села;
- відсутність очисних споруд;
- неканалізованої забудови на території села, веде до забруднення ґрунтів;
- вибір варіанту очищення промислових стічних вод окремих підприємств з високими концентраціями органічних сполучень вимагає наукового обґрунтування;
- відсутність споруд попереднього очищення та очистки на об'єктах промисловості села;
- відсутність каналізаційного господарства, що не забезпечує відтворення та розвиток одного з основних елементів інженерної інфраструктури села.

Таким чином, основні заходи щодо вдосконалення і розвитку системи водовідведення села, що передбачені проектом генерального плану, на перспективу є:

- Будівництво каналізаційних очисних споруд з впровадженням новітніх технологій з доведенням потужності до розрахункових потреб – 0,270 тис. м³/добу із впровадженням біологічних технологій очищення стічних вод.
- Створення технології очистки стічних вод, підвищення ефективності головних стадій її очищення та знезараження.
- Вирішення проблеми знешкодження та утилізації оброблених каналізаційних осадів.
- Розробка та запровадження системи моніторингу скидів виробничих стічних вод у каналізацію, в першу чергу по показникам якості, для забезпечення нормального функціонування технологічних процесів біологічної очистки і доочистки.
- Будівництво самопливних мереж, насосних станцій і напірних колекторів у районах нової забудови та існуючої неканалізованої забудови.
- Забезпечення на кінець розрахункового строку генплану повного охоплення забудови села Рахівка централізованою каналізацією.

Першочерговими заходами щодо реконструкції і розвитку системи водопостачання села може стати підготовка прийняття та впровадження відповідних програм, (а саме, Програми використання питної води Рахівської сільської ради”, та Програми соціально– економічного розвитку Рахівської сільської ради) де потрібно передбачити:

- Будівництво очисних споруд села Рахівка.
- Будівництво центрального водопроводу села Рахівка.
- Придбання техніки для обслуговування мереж.
- Розробка спеціалізованої проектної документації на реконструкцію і

розвиток системи водовідведення, відповідно до нових рішень проекту генерального плану села Рахівка Гадяцького району Полтавської області по складу, кількості і розміщенню споживачів, встановлення повного складу першочергових і перспективних заходів та економічного механізму реалізації їх.

Висновки за результатами аналізу поточного стану водних ресурсів в селі Рахівка Гадяцького району Полтавської області, у тому числі здоров'я населення, та прогностні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
									42
			СЕО-П-ПЗ						
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата				

Ситуація, що склалася в сфері екологічної, антропогенної та техногенної безпеки в селі не створює комфортних умов для безпечного існування сучасного і майбутніх поколінь. За результатами вищенаведеної інформації можна прийти до висновку, що наразі спостерігаються тенденції до погіршення стану водного середовища. У ситуації, якщо проект генерального плану не буде затверджено, то проблеми водних ресурсів в селі Рашівка не будуть мати необхідного базису для позитивного їх вирішення й виражатися надалі у наступних не вирішених питаннях:

1) забезпечення населення с. Рашівка питною водою, необхідної якості (яка відповідає встановленим нормативам ДержСанПіН 2.2.4-171-10) та в необхідній кількості;

2) відсутність водопровідних споруд і мереж, що створює реальну загрозу виникнення інфекційних та інших захворювань, а також спричиняє погіршення санітарно-хімічних показників якості води, яка подається населенню;

3) відсутності дощової каналізації по всій території села, внаслідок чого до поверхневої водойми потрапляють неочищені стічні води;

1) нераціонального використання води питної якості на полив та миття території зрошення садиб.

У результаті невирішеність цих питань призведе до ефекту суттєвих сукупних дій, що надалі погіршуватимуть санітарно-епідеміологічну та екологічну ситуацію в населеному пункті.

Радіаційний стан.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.1991 р. № 106, з урахуванням наступних поточних змін постанови від 29.08.1994 р. №600) територія населеного пункту не входить в перелік територій, забруднених в результаті аварії Чорнобильської АЕС.

Джерел техногенного радіаційного забруднення навколишнього середовища немає. Дозиметричного паспорту села немає.

Радіаційний рівень, який відповідає природному фону складає 0,10 – 0,20 мкЗв/год і вважається нормальним. Це є еквівалентом середньої дози – менш ніж 2мЗв на рік або 0,23мкЗв на годину (**23мкР на годину**);

- 0,22мкЗв/год – звичайний радіаційний фон, який супроводжує людей у повсякденному житті;

- біля 0,01мкЗв разова доза – перегляд кінофільму на кольоровому телевізорі на відстані 2 метрів;

- 0,1 – 0,5мЗв разова доза – флюорографія;

- 0,01 – 1мЗв разова доза – приймання радонової ванни;

- 1,00мкЗв/год – рівень опромінення, яке отримує екіпаж трансконтинентального літака, що летить через Північний полюс;

- 11,42мкЗв/год – рівень опромінення, який різко збільшує вірогідність появи хвороби на рак;

- 40,00мкЗв на протязі життя – підстава для евакуації населення після катастрофи у Чорнобилі;

- 114,15мкЗв разова доза – викликає променеву хворобу з пониженим вмістом білих тілець у крові.

Середнє значення гамма-фону атмосферного повітря на всіх п'яти метеостанціях області у червні поточного року не перевищувало контрольний рівень і залишалось на рівні значень попередніх місяців (11-12 мкР/год).

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						43
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Система зелених насаджень населеного пункту Рахівка.

За функціональною ознакою зелені насадження села розподілені на групи: загального, обмеженого, спеціального і особистого користування.

На даний момент впорядковані зелені насадження загального користування на території села відсутні. Частково в межах населеного пункту (в південній частині) та в межах території Рахівської сільської ради знаходиться Заказник місцевого значення «Рахівський» площею 157,2 га, що є частиною регіонального ландшафтного парку «Гадяцький», площа якого 12803,3 га. Також в безпосередній близькості до населеного пункту знаходяться: заповідне урочище «Терновий кущ» та ботанічний заказник «Саранчина долина» площею 563,7 га. і 270,6 га. відповідно.

До зелених насаджень загального користування на території села можливо віднести озеленення біля ставка, річок, та лісових масивів на півдні. В подальшому дані території планується використовувати в рекреаційній діяльності.

Необхідна площа озеленених територій загального користування (парків, садів, скверів, бульварів), що розміщуються на території с. Рахівка, розрахована відповідно до п.8 ДБН Б.2.2-12:2019. Озеленені території повинні бути відповідно облаштовані та мати відповідний благоустрій.

Другий тип (обмеженого користування) об'єднує зелені насадження промислових майданчиків, оздоровчих і навчальних закладів.

Особливістю зелених насаджень на території навчальних закладів с. Рахівка є наявність у них плодових і фруктових видів дерев і кущів, які можуть сюди поширюватися спонтанно, або ж цілеспрямовано висаджуватися.

До третього типу зелених насаджень (спеціального призначення) у с. Рахівка належать озеленені території вздовж вулиць, у санітарно захисних зонах, по берегам водних об'єктів

У цілому, видовий склад дендрофлори зелених насаджень, хоча є й типовим для лісостепоного села, однак характеризується збідненим асортиментом і включає здебільше види аборигенного походження, іноді екзотичні та інтродуковані.

Зазначимо, що при доборі та висадженні деревних і квіткових рослин у цих зелених насадженнях не завжди враховувались їх екологічні властивості, що призводило до поступової їх загибелі, збіднення сортового асортименту рослин, не зовсім вдалого поєднання як за видами, так і за кольоровою гамою тощо.

Санітарно-гігієнічна роль дерев і кущів села виявляється в тому, що їх листки поглинають до 80% пилу, газів та аерозолів, пригнічують до 40-45% хвороботворної мікрофлори.

Слід зазначити, що різні види деревних рослин мають неоднакову ефективність у процесі газообміну, їх листки затримують різну кількість негативних елементів. Кожен населений пункт характеризується своїм відповідним видовим складом дендрофлори, який відіграє значну роль як у ландшафтному дизайні, так і в оптимізації екологічного стану певної території.

Влітку при достатньо високих температурах, підвищення відносної вологості повітря сприймається людиною як зниження температури, а це створює відчуття комфорту, особливо в умовах зони недостатнього зволоження.

Мікрокліматична роль виявляється в тому, що зелені насадження, лісові масиви та смуги перетинають шлях жорсткими вітрами, послаблюють їх згубну силу, які характерні для цієї місцевості у зв'язку з її географічним положенням (північна частина області). У насадженнях дерев'янистих рослин швидкість вітру знижується в кілька разів порівняно з відкритими місцями. На швидкість вітру, крім забудов, впливають ще й зелені насадження. Зокрема, у східній частині села,

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						44
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

протягом року переважно дують південно-східні та північно-східні вітри. Перші несуть сухе, гаряче повітря, а другі – прохолодне.

Під впливом зелених насаджень істотно змінюється й режим сонячної радіації, сприятливо міняється тепловий і світловий режим парків і вулиць. Відомо, що в затінку температурні умови за спекотливої погоди приємніші для людини, ніж на відкритому просторі. Великі перепади температур спостерігаються на освітленій чи затіненій територіях. Листки рослин значну частину сонячної радіації поглинають, а іншу – відбивають або пропускають крізь себе. Значною мірою (90-95%) поглинаються ультрафіолетові та жовтогарячі промені. Більша частина цього випромінення (до 70%) використовується у фотосинтезі, а деяка частина проходить крізь листки. Тонкі листки пропускають до 40% сонячних променів, товсті можуть бути цілком не проникними.

На територіях промислових підприємств виконують функцію природних біофільтрів, на шумних вулицях добре пригнічують звуки дерева та кущі, що утворюють багатоступеневі, розгалужені осьові системи з великою кількістю дрібних гілок, густими кронами, великим листям і тривалим періодом облистяності.

У складі зелених насаджень села Рашівка переважають такі види дерев та кущів: липа серцеподібна, ясен звичайний, горобина, береза повисла, бук європейський, іва ламка, бузок, шовковиця, клен, фруктові дерева, тощо.

Таким чином, зелені насадження села Рашівка відіграють значну роль у організації життєдіяльності людини, зокрема, вони захищають її від впливу несприятливих факторів навколишнього середовища. Для створення більш комфортних умов для відпочинку в селі щороку проводяться заходи щодо оптимізації озеленення території, зокрема збільшення та оновлення видового складу деревних рослин.

Згідно ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» площу озелененої території населеного пункту слід приймати не менше 13м² на 1 люд. Загальна площа озелених територій загального користування на розрахунковий період буде становити 77,47 га, що становить 59592,3 м² \ люд.

Примітка. До площі окремих ділянок озелененої території житлового кварталу входять майданчики для відпочинку, для дитячих ігор, пішохідні доріжки, якщо вони займають не більше 30% загальної площі ділянки.

Відсоток зелених насаджень в населеному пункті повинен становити не менше 25% для житлових районів від загальної площі населеного пункту, а на ділянках із розміщенням дитячих, лікарняних та громадських установ повинна становити від 30 до 65%. Озеленення території спеціального призначення: на вулицях біля санітарно-захисних і охоронних зон 60-80% але не менше 25%.

Спонтанне різноманіття

В останні роки в зв'язку із забрудненням повітря, ґрунту, води, зниженням культури землеробства, недотриманням вимог агротехніки при здійсненні обробок ґрунтів, відсутності проведення необхідного комплексу боротьби з бур'янами та шкідниками, набуває змін і природний біогеоценотичний покрив.

Спонтанна флора (видовий склад) рослин с. Рашівка, як і в загальному інших населених пунктів формується динамічно й складається як із аборигенних (природних, автохтонних видів), так і аллохтонних, які потрапили у цей район із інших областей Земної кулі.

Зрозуміло, що село формувалося на плакорній ділянці долини р. Псел, які в минулому були зайняті лісостеповою рослинністю. На жаль, на сьогодні у флорі Рашівки степові види не беруть значної участі й зустрічаються вкрай рідко. Здебільшого це види з широкою екологічною амплітудою, які зростають на

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						45
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

відкритих місцях, або як бур'яни на газонах, клумбах, уздовж доріг. Основу спонтанного рослинного покриву на території села займають поодинокі, групами, або ж формують агломерації такі види злаків: пирій повзучий, кульбаба, осот, метелиця звичайна, тощо. На слабо зарослих або еродованих ділянках масово зустрічаються види-нітрофіли (пирій, лобода, лобода, щиріця), (кропива, блекота, чортополох, пустирник, полин гіркий). На других сукцесійних стадіях домінуючу роль виконують ґрунтопокривні види – на освітлених ділянках - горець пташиний (спориш), на затінених і більш вологих – вербозілля лучне, розхідник звичайний, будра. По затінених місцях і в парках значна участь “лісових нітрофілів”, серед яких – кінський часник черешковий, кропива дводомна.

Близько селітебних територій масового поширення набувають такі види як м'яточник чорний, стоколос покрівельний., полин звичайний та полин гіркий.

На недоглянутих ділянках спонтанно формуються угруповання адвентивних деревних рослин, насамперед, робонія звичайна L., клен ясенісний, бузок, вишня степова, хміль та ін.

Одна із найнебезпечніших рослин на території села Рашівка - амброзія.

Амброзія різних видів засмічує польові культури, не угіддя, узбіччя доріг, лісосмуги, залізничні колії, береги річок, населені пункти. Виснажує і висушує ґрунт, пригнічує ріст культурних рослин, зменшує кількість і якість врожаю, спричиняє недобір його від 20 до 40 %.

Амброзію з повним правом можна назвати екологічно небезпечним бур'яном. Адже пилок амброзії викликає у людей захворювання - амброзійний поліноз або «сінну пропасницю». У період цвітіння амброзії від цього захворювання страждає величезна кількість населення. У людей втрачається працездатність, опухають слизові оболонки верхніх дихальних шляхів та очей, з'являється нежить і сльозотеча, чхання, підвищення температури, розвивається астма. За твердженнями лікарів саме в осінній період збільшується кількість астматичних захворювань і особливо у літніх людей та дітей. Ефективних ліків проти цього захворювання поки що не існує.

Враховуючи високу ступінь пластичності щодо температури повітря та вологості ґрунту, високу насінневу продуктивність (30-100 тис. штук насіння з однієї рослини), а також те, що пилок амброзії під час цвітіння шкодить здоров'ю людей і тварин – боротьба з цим небезпечним бур'яном потребує особливої уваги та спеціальних заходів. Запровадження особливого карантинного режиму несе в собі не міри покарання, а є попереджувальними заходами, які призначені створити безпечні умови проживання.

Розроблена «Програма фітосанітарних заходів по ліквідації регульованих шкідливих організмів на території Полтавської області на 2019 – 2023 роки» (далі Програма) повинна стати генератором роботи органів влади, керівників і спеціалістів підприємств, установ, організацій, міських, селищних, сільських голів, землекористувачів і землевласників, всього населення області по локалізації та ліквідації регульованих шкідливих організмів.

Заходи боротьби.

Для своєчасного виявлення вогнищ бур'яну проводяться обстеження земельних угідь:

- узбіч та схилів основних автомобільних і залізничних магістралей, територій станцій по яких перевозиться сільськогосподарська продукція;
- пунктів ввезення, приймання, зберігання та використання засміченого матеріалу, а також прилеглих до них територій (в радіусі 3 км);
- сільськогосподарських угідь.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						46
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	